„NOWY ŚWIAT"
THE POLISH MORNING WORLD
PUBLISHED DAILY AND SUNDAY
24 UNION SQUARE
NEW YORK, N. Y.
TEL. STUYVESANT 5460
THE ONLY POLISH
A. B. C.
NEWSPAPER
Member in America

Nowy Świat

THE POLISH MORNING WORLD

KTO RAZ PRZECZYTAŁ „NOWY ŚWIAT" TEN ZAWSZE GO CZYTA
6 STRON 6

No. 155. Rok XXV. DAILY AND SUNDAY NEW YORK, Wtorek, 6go czerwca (Tuesday, June 6th) 1922 Entered at Second Class Matter, March 31st, 1914, at New York Post Office, New York Cena numeru 3 centy

BOLSZEWICY GROŻĄ EUROPIE

Treść dzisiejszego numeru:

„Metody i skutki" — art. B. D. Kulakowskiego (Str. 4)
Wilk w Rewerendzie (feljeton) — (Str. 4)
Z Chwili: Pan Paderewski koncertuje (Str. 4).
Wiadomości z Polski
Sprawozdania, korespondencje, Drożyzna za Napoleona (Str. 2)
Powieść (Str. 3)
Kronika miejscowa i brooklyńska (Str. 5)
„Centy i nikle" art. p. Yollesa (Str. 6)
Wiadomości telegraficzne (Str. 1)
Kronika miejscowa i brooklyńska (Str. 6)

J. I. McNamara, brat straconego naszubienicy Namary odsiaduje w więzieniu

Grożą rzuceniem wielomiljonowej armji głodnych na Europę

NIEMCY NA GÓRNYM ŚLĄSKU PROSZĄ ALJANTÓW O „OPIEKĘ"

Na całym obszarze plebiscytowym mają miejsce krwawe zaburzenia

WSZYSCY GÓRNICY USPOSOBIENI PRZYCHYLNIE DLA NIEMIEC SĄ WYRZUCANI Z KOPALŃ

BERLIN, 5 czerwca. — Górnicy górnośląscy usposobieni przychylnie dla Niemiec zwrócili się do rządu niemieckiego z prośbą aby rząd niemiecki zwrócił się do międzyaljanckiej komisji plebiscytowej, aby wzmocniła swoje załogi na Górnym Śląsku z powodu ostatnich krwawych zaburzeń, jakie mają miejsce od kilku dni na całym Górnym Śląsku. Prasa niemiecka nazywa obecne położenie na G. Śląsku anarchją, ponieważ domy są burzone ręcznemi granatami, sklepy plądrowane, a ludzie mordowani.

W kopalni „Fridrichs hucie", wszyscy górnicy górnośląscy przychylni dla Niemiec zostali wyrzuceni z pracy. W Rybniku doszło do takich zaburzeń, że miejscowa policja ratowała się ucieczką. Ostatniej nocy do Rybnika zostało wysłanych dwie kompanje żołnierzy włoskich dla przywrócenia spokoju, a między aljancka komisja w Opolu przyrzekła przedstawicielom miejscowej ludności niemieckiej przysłać także kilkudziesięciu żołnierzy angielskich.

POINCARE WYSTOSOWAŁ DO WSZYSTKICH PAŃSTW ALJANCKICH SPECJALNĄ NOTĘ W SPRAWIE ROSJI

W WYSŁANEJ NOCIE STAWIA WYRAŹNE WARUNKI, NA KTÓRE SIĘ MUSI ZGODZIĆ ROSJA

„Wszystkie długi muszą być uznane, tak samo prawo prywatnej własności

PARYŻ, 5 czerwca. Premjer Poincare przed zebraniem ponownej konferencji w Hadze wystosował do wszystkich państw aljanckich specjalną notę, w której zawiadamia aljantów, że Francja nie wezmie udziału w konferencji w Hadze, jeżeli nie będzie zgody na wyznaczone dokładne warunki w jakich się ma odbywać konferencja.

Premjer Poincare w swojej nocie zawiadamia aljantów, jakiem jest stanowisko Francji względem Rosji i przedstawia warunki na jakich Francja zagdza się wziąć udział w konferencji w Hadze i żąda, aby wszystkie państwa aljanckie ze swej strony wypowiedziały się wyraźnie w tej sprawie.

Premjer Poincare oświadczył, że Francja weźmie udział w konferencji w Hadze, jeżeli bolszewicy cofną swój memorjał z dnia 11 maja, uznają bez zastrzeżeń wszystkie długi dawnych rządów carskich i długi wojenne, przywrócą prywatną własność dla cudzoziemców i wyrzekną się swoich pretensji odszkodowaniowych w sumie 50 miljardów złotych rubli i zgodzą się z tym, że nie mogą od aljantów otrzymać pożyczki państwowej. Dopiero wtedy i niemiaczej, gdy bolszewicy zgodzą się na te warunki, Francja weźmie udział w konferencji w Hadze.

Nota premjera Poincare wywarła niezwykłe wrażenie na rządy wszystkich państw ze względu na tożsamość poglądów Francji z poglądami rządu Stanów Zjed. w sprawie Rosji.

ANGLJA ROZPOCZĘŁA REGULARNĄ WOJNĘ PRZECIW IRLANDJI

WOJSKA ANGIELSKIE ZDOBYŁY SZTURMEM MIASTO ZAJĘTE PRZEZ WOJSKA IRLANDZKIE

Irlandczycy cofają się pod naporem wojsk angielskich

LONDYN, 5 czerwca. — Pierwsza bitwa pomiędzy wojskami irlandzkiemi i regularną armją angielską, którą wysłano na obronę prowincji Ulster została stoczona dzisiaj wczesnym rankiem, gdy wojska angielskie zdobyły szturmem wiele miejscowości zajętych przez żołnierzy republikańskiej armji, którzy w ostatnich kilku dniach wdarli się na terytorjum prowincji Ulster. — Żołnierze irlandzkiej armji republikańskiej, pod naporem wojsk angielskich wycofali się na terytorjum wolnego państwa południowej Irlandji, z wyjątkiem miejscowości Pettige, ważnego punktu strategicznego, który po został w rękach wojsk irlandzkich. W ręce zwycięskich wojsk angielskich wpadły znaczne łupy wojskowe i kilkunastu jeńców, a między innemi dowódzca wojsk irlandzkich.

Dla odwrócenia uwagi od walk toczących się na granicy prowincji Ulster i południowej Irlandji, niepodległościowcy irlandzcy wysadzili kilka mostów w północnych częściach prowincji Ulster, mordując przy tej sposobności zawziętych przeciwników niepodległej i zjednoczonej Irlandji.

80 PASAŻERÓW POSZŁO NA DNO WRAZ Z OKRĘTEM

BUENOS AIRES, 5 czerwca. — Okręt „Villa Franca" zatonął dzisiaj przy wybrzeżach republiki Urugway wraz z 80 pasażerami.

Przyczyną zatonięcia okrętu miała być eksplozja kotłów parowych jak donosi wiadomość. Okręt poszedł natychmiast na dno skutkiem czego żaden z pasażerów nie uratował się.

66 ludzi pokąsanych przez wściekłe psy

KONSTANTYNOPOL, 5 czerwca. — W ciągu ostatnich dwuch dni 60 osób przeważnie turków i anglików zostało pokąsanych przez wściekłe psy, które się błąkają po ulicach Konstantynopola. Władze aljanckie nakazały formalne polowanie dla wyłapania psów zarażonych wścieklizną.

LUDNOŚĆ ROSJI PÓŁNAGA UCIEKA Z RAJU BOLSZEWICKIEGO

Ludność Odessy i Krymu ucieka do Bułgarji w małych łódkach i tratwach

WARNA, 5 czerwca. — Niedobitki dawnych szlacheckich rodzin rosyjskich ratują się ucieczką poza granice Rosji. Wody Czarnego morza roją się łódek, a nawet niezgrabnych tratw zaopatrzonych w maszty i żagle, na których uciekają setki ludzi prawie półnagich. Ludzie ci narażają się na pewną śmierć, byle się tylko wydostać z piekła bolszewickiego. Setki uciekinierów zginęło podczas swojej podróży z Odessy lub Krymu do dalekich portów bułgarskich.

Rząd bolszewicki nie udziela nikomu pozwolenia na wyjazd z Rosji.

Lloyd George jest gotów do skreślenia długów wojennych należnych od Francji i Włoch

Jeżeli St. Zjedn. zgodzą się wyrzec długów należnych od Anglji

LONDYN, 5 czerwca. — Lloyd George na ostatniem posiedzeniu rządu przedstawił konkretny plan załatwienia ostatecznie trudnej sprawy aljanckich długów wojennych. Lloyd George twierdzi, że rząd angielski zgadza się na skreślenie wszystkich długów wojennych winnych Anglji przez Francję, Włochy, Belgję i Serbję pod warunkiem, że St. Zjedn. skreślą długi należne im od Anglji, Francji, Włoch i Rosji.

Anglja przez skreślenie długów wojennych traci 12 miljardów dolarów należnych jej od Francji, Włoch, Belgji i Rosji, a zyskuje tylko 4 miljardy darowane jej przez St. Zjedn. Na propozycje skreślenia długów wojennych najgorzej wyszłyby Stany Zjednoczone bo straciłyby 11 miljardów dolarów pożyczonych Anglji, Francji, Włochom, Belgji i Rosji.

PIERWSI POSŁOWIE SOCJALISTYCZNI NA WĘGRZECH

BUDAPESZT, 5 czerwca. — Największym wypadkiem podczas ostatnich wyborów do sejmu węgierskiego jest zwycięstwo socjalistów węgierskich, którzy według ostatnich obliczeń wyników wybrali 8 posłów mimo przeszkód stawianych przez władze rządowe. Partja socjalistyczna spodziewa się, że liczba wybranych posłów wzrośnie do 18 posłów jeżeli zostaną ogłoszone ostateczne wyniki głosowania ze wszystkich okręgów.

We wszystkich okręgach, gdzie kandydaci rządowi nie mieli szansy wybrania, władze rządowe z pogwałceniem praw konstytucji zarządziły jawne głosowanie, ażeby uniemożliwić ludności głosowanie na kandydatów socjalistycznych.

Mimo to ludność głosowała zwartą masą na kandydatów socjalistycznych dając policzek władzom rządowym za ich niekonstytucyjne fałszowanie praw wyborczych obywateli.

Niemcy ciągle wrogo usposobieni wobec aljantów

LONDYN, 5 czerwca. — Londyński „Times" ogłasza, że lord Northcliffe co tylko ukończył swoją podróż „incognito" po Niemczech, by się przekonać o rzeczywistym stanie finansowym i politycznym narodu niemieckiego. Lord Northcliffe stwierdza, że naród niemiecki jest w dalszym ciągu wrogo usposobiony względem aljantów, a szczególnie względem Francji. Położenie narodu niemieckiego jest tak dobre, jak we wszystkich innych krajach aljanckich z tem wyjątkiem, że liczba urodzin w Niemczech jest zastraszająco wielka w porównaniu do innych państw europejskich. Dawna buta ludności niemieckiej względem cudzoziemców nieco zmalała skutkiem obecności armji aljanckich nad Renem.

25 osób zabitych podczas zbombardowania pociągu

MEXICO CITY, 5 czerwca. — Dwudziestu pięciu pasażerów zostało zabitych wczoraj w nocy, gdy pociąg osobowy został zbombardowany na przestrzeni pomiędzy miejscowością Tomelin i Santa Catharina w stanie Flaxcala. Pociąg zdążał z miasta Oxaca do miasta Puebla. Pociąg został zbombardowany przez szajkę bandytów dla celów rabunkowych.

NA CZELE MILJONÓW GŁODNYCH PÓJDZIE ARMJA BOLSZEWICKA ZŁOŻONA Z MILJONA ŻOŁNIERZY

Specjalne odezwy i rozkazy już przygotowane

PARYŻ, 5 czerwca. — Pismo paryskie „Echo National" ogłasza, że bolszewicy przygotowują najazd na Polskę i Rumunję i na poparcie swego twierdzenia, przytacza dokumenty pisemne, które mają być odezwami i rozkazami do bolszewickiej armji podpisanemi przez naczelnego wodza bolszewickiej armji Ukraińskiej Frunzego i generalnego komisarza sowieckiej Ukrainy Podwojskiego.

Odezwa i rozkazy podpisane przez tych dygnitarzy bolszewickiej Ukrainy brzmią:

„Rosja, która żywiła pół świata, umiera z głodu. Ci których Rosja ocaliła w 1914 roku, odmawiają teraz Rosji pomocy. Co więcej — Francja, której stolica Paryża została uratowana przez zniszczenie jednego korpusu rosyjskiego w sierpniu 1914 roku w Prusach Wschodnich, podburza dzisiaj przeciw Rosji, Polskę, Rumunję, Finlandję i kontr-rewolucjonistów carskich. Francja dąży do zniszczenia praw zdobytych przez rosyjskich robotników i chłopów i zmienienia Rosji w kolonję francuską, a naród rosyjski w niewolników.

Żołnierze! Wy wiecie, że waszym obowiązkiem jest bronić praw robotników i chłopów. Wy wiecie, że wojna zaczepna jest najlepszym sposobem obrony. Bądźcie gotowi na pierwszy rozkaz wzywający was, do wycięcia francuskiego wrzodu.

Żołnierze! Wy znacie położenie żywnościowe w naszym kraju, że pomoc amerykańska nie wystarczy do nadchodzących żniw, co oznacza śmierć 70,000.000 ludzi, a kraina nad Wołgą zostanie zamieniona w wielką pustynię. Jeżeli świat nam nie chce dać żywności, to musimy ją sobie sami wziąć!

Żołnierze! Jest nas miljon dobrze uzbrojonych i wyposażonych żołnierzy. Musimy stanąć na czele wielomiljonowej armji głodnej ludności, która wyruszy na zachód w poszukiwaniu żywności i chleba. Niema innego ratunku. — Jest to tylko jeden sposób uratowania życia miljonów mężczyzn i kobiet, a zarazem naszego kraju i wolności.

Bądźcie na pierwsze wezwanie przygotowani do pochodu naprzód!"

POGŁOSKI O SPARALIŻOWANIU LENINA POTWIERDZONE

Stan chorego budzi poważne obawy wśród przywódców bolszewickich

MOSKWA, 4 czerwca. — Dzisiaj otrzymano potwierdzenie wiadomości, że premjer Lenin uległ pewnego rodzaju atakowi apoplekji. Stan chorego jest bardzo poważny, ale lekarze stwierdzają polepszenie.

Wśród przywódców bolszewickich zapanowało zaniepokojenie z powodu choroby Lenina.

WOJSKA AMERYKAŃSKIE POZOSTANĄ NAD RENEM PRZEZ NIEOKREŚLONY CZAS

KOBLENCJA, 5 czerwca. — Dowódzca wojsk amerykańskich nad Renem, gen. H. T. Allen ogłosił dzisiaj depeszę otrzymaną z departamentu stanu: — 8 pułk piechoty bez jednego batjonu, który wyjechał do Stanów Zjedn. składający się z 1000 żołnierzy, pozostanie nadal w Niemczech na czas nieokreślony. Obecnie w Niemczech pozostaje 1562 żołnierzy i 156 oficerów. Poczynione zostaną przygotowania, aby najszybciej przewieźć z powrotem do Stanów Zj. 400 żołnierzy i przeszło stu oficerów.

Grecy nadają kobietom prawa społeczne

ATENY, 5 czerwca. — Parlament grecki uchwalił dzisiaj poprawkę do konstytucji na mocy której kobiety greckie na przyszłość otrzymają prawa społeczne i cywilne.

BACZNOŚĆ NEWARK, N. J.!
Dzisiaj! :-:-: Dzisiaj!
W POLSKIM KLUBIE OŚWIATOWYM
225 Court St. ul.,
wygłosi ob. W. Bojan-Błażewicz odczyt na temat:
„CZY NOWA WOJNA?"
Początek o godz. 8ej wieczorem.
WSTĘP WOLNY!
Goście mile widziani.
Komitet Ośw.

COLGATE'S
TALC POWDER

Pomaga Wam i Waszym dzieciom

Colgate's Talc Puder sporządzony jest według formuły lekarskiej stosowanej w szpitalu dziecięcym.

Używajcie go kiedy w czasie upałów wszystko przylega do ciała i sprawia przykrość.

Nazwa „Colgate" na drogiemach tabakowych zapewnia rzetelność, czystość i dobroć. Założona 1806.

Lista Składkowa

na fundusz przedwyborczy P. S. L. „Wyzwolenie" w Polsce.

Dotychczas pokwitowano sumę $107.63

Lista składkowa Nr. 140, kolektor Romuald Grabowski z Trenton, N. J.

Tomasz Ogórkiewicz	$25.00
Romuald Grabowski	25.00
S. Rąkiewicz	5.00
Razem	$55.00

Lista składkowa Nr. 30; kolektor Andrzej Adamski z Jersey City, N.J.

Adamski A.	—.50
Adamska Karolina	—.25
Goskowska Anna	—.25
Męgęski Wincenty	—.50
Gawron Jan	1.00
J. Horowy	—.25
Krysiak Franciszek	—.50
Krysiak Marjanna	—.50
Wroński Franciszek	—.50
Podwojski Jan	—.50
Antoni Cembrowski	—.50
Rokata Al.	—.50
Maczygiel Schiff (nieczytelny)	—.25
Adamski Franciszek	—.25
Zielitski Józef	—.50
Antonina Z.	—.50
Zawadzki Aleksander	—.25
Wojtowicz Jan	—.25
Antoni Dulkowski	—.25
Pietrzyk Adam	—.25
Pecharski Antoni	—.25
Łomiński Zygmunt	—.25
Piątkowski Ludwik	—.25
Napiński Tomasz	—.25
Verniski Józef	—.50
Zdrodowski Tytus	—.25
Razem	$10.00

Lista składkowa Nr. 162; kolektor J. Chmielewski, Jersey City, N.J.

Namojski	—.25
Mosko F.	—.25
Kamiński I.	—.50
Comakowski A.	—.50
Razem	$1.50

Listka składkowa Nr. 150; z Koła Nr. 2; w Lowell Mass.

Jan Kanty Kozioł	1.00
Michał Dudek	1.00
Izydor Piajstyk	1.00
Jan Nowak	—.50
Szczepan Kołacz	1.00
Razem	$4.50

Lista składkowa Nr. 238; kolektor ob. A. Kacsor, z N. Woburn, Mass.

Andrzej Kacsor	1.00
Stanisław Wysocki	1.00
Franciszek Nymut	1.00
Leon Lysik	1.00
Jan Osiński	1.00
Razem	$5.00

Na wiecu dra. Fiderkiewicza w Easthampton, Mass. 25-go kwietnia b. r.:

P. J. Lewandowski	$5.00
Franciszek Lubać	1.00
Józef Prusak	1.00
Władysław Dubiel	1.00
Józef Dorotka	1.00
Michał Zuzgo	1.00
St. Nitkiewicz	1.00
Wacław Stapczyński	2.00
J. Wróblewski	1.00
Marja Dudowa	1.20
Alojzy Janiec	1.00
A. Marciniak	2.00
A. Popiolarczyk	1.00
A. Zawadzki	2.00
J. Bogdan	1.00
St. Gegel	1.00
Marcin	1.00
St. Lewandowski	1.00
M. Mierzejewski	1.00
Z kolekty opłacono salę	
Razem	$25.20

Datki na fundusz przedwyborczy w Northampton, Mass.

Józef Lojko	1.00
A. Marciniak	1.00
Crócal	2.00

Na wiecu dr. Fiderkiewicza w Bostonie, dnia 30-go kwietnia b.r.:

Dr. A. Fiderkiewicz	25.00
Stanisław Fiderkiewicz	5.00
Anna Urbanik	1.00
Jan Dawidczyk	5.00
W. Piaskowski	1.00
F. Zapolski	5.00
Józef Andrzejec	5.00
Kławszy Pomak	10.00
Jan Wojcko	5.00
Jan Marek	5.00
Józefa Andrzejec	2.00
Andrzej Kazor	1.00
Leon Kozłowski	5.00
A. Cepura	1.00
Fr. Madejczyk	1.00
I. Puławski	1.00
W. Worzecki	1.00
K. Kleda	1.00
D. Rucki	1.00
St. Urbanik	2.00
Marta Zapolska	1.00
D. Krzyczkowski	2.00
N. N.	1.00
St. Wejkuta	1.00
Zygmunt B. Dybowski	1.00
Fr. Madejczyk	1.00
A. Pilipczyk	1.00
Władysław Rosowicz	1.00
J. Wacołowski	1.00
Franciszek Szud	2.00
Fr. Sokołowski	2.00
Drobna kolekta na sali	1518
Razem	$112.28
Koszta wiecu — sala	30.00
Ogłoszenie	5.98
Rozsyłki	9.50
Razem	33.48
Doręczono na kampanję	$78.76

Listka składkowa Nr. 124; kolektor ob. Józef Andrzejec:

Andrzejec	5.00
Michał Jenkowski	1.00
S. Organek	1.00
J. Juchniewicz	1.00
P. Piotrowski	—.50
Jan Andrzejec	1.00
Jan Jasionkiewicz	1.00
Józef Urbanik	1.00
Razem	$11.50

Lista składkowa Nr. 125; kolektor ob. Antoni Radecki:

Antoni Radecki	2.00
Mieczysław Wolski	6.00
Razem	$8.00

Lista składkowa Nr. 156; kolektor ob. Jan Bakuła z Hyde Park, Mass.

Antoni Szygłowski	—.25
Jan Grabowski	1.00
S. Marcyków	—.25
Stefan Tarasieiczyk	—.25
Antoni Ankodewicz	1.00
Jan Bakuła	1.00
Razem	$3.75

Lista składkowa Nr. 146; kolektor ob. Władysław Tabor z Hyde Parku, Mass.:

W. Kustowski	1.00
W. Tabor	1.00
Razem	$2.00

Lista składkowa Nr. 167; kolektor W. Gustowski z Hyde Park, Mass.:

W. Gustowski	1.00
I. Geniusz	—.50
I. Puzinas	—.50
Joe Bell	—.10
Bronisław Jatyło	—.20
F. Bryng	—.10
Wincenty Misiewicz	—.25
Ludwik Macko	—.25
Jan Gustowski	—.25
Kajetan Stanier	1.00
Razem	$4.15

Lista składko Nr. 168. Kolektor F. Goniewski z Hyde Park, Mass.

Feliks Ligocki	—.50
Warren P. Wallace	—.25
Warden P. Houston	—.25
Godson J. Słomski	—.25
Adela Darmetko	—.25
Br. Paszkowska	—.25
Władysław Niedźwiecki	—.25
Adolf Bondarek	—.10
Konstanty Żak	—.20
P. Lemański	—.50
P. Kuśnic	—.50
W. Kurpiński	—.25
J. Malinowski	—.25
W. Gaujna	—.25
Maruna	—.25
L. Sink	—.25
W. Sitko	—.25
W. Podowork	—.25
A. Piotrowski	—.25
H. Kurazab	—.15
P. Gonsłowski	4.55
Razem	$10.00

Lista składkowa 127; kolektor Edmund Zubrzyński z Hyde Park, Mass.

Edmund Zubrzyński	$2.00
Stefanik Zubrzyńska	1.00
Razem	$3.00

Szymczyk z Hyde Park, Mass. $1.00

PAMIĘTAJCIE O WDOWACH I SIEROTACH NA G. ŚLĄSKU

Generał French, były admirał angielski świedził Filadelfję i podziwiał dzwon wolności

WIELKA EKSPLOZJA NITROGLICERYNY WSTRZĄSA MIASTEM FILDALFJĄ

EKSPLOZJA WYDARZYŁA SIĘ W FABRYKACH PROCHU GIBBSTOWN, N. J.

Wstrząsienie dało się odczuć w promieniu 25 mil

PHILADELPHIA, Pa. 4 czerwca. -- W miejscowości Gibstown, N. J., odległej 25 mil od miasta Philadelphji, miała miejsce w niedzielę rano straszliwa eksplozja 220 funtów nitrogliceryny, która rozbiła w tysiączne kawałki budynek, w którym były złożone materjały wybuchowe. Siła eksplozji była tak wielka, że wstrząsła całym miastem Filadelfją. Ludności zdawało się, że miasto zostało nawiedzone trzęsieniem ziemi.

Szkody materjalne spowodowane eksplozją są znaczne. Straty w życiu ludzkim nie było, bo eksplozja wydarzyła się w nocy. Wielu strażników zawdzięcza swoje ocalenie jedynie tej okoliczności, że każdy z nich w chwili eksplozji znajdował się pod dachem, gdy spadał na ziemię huragan cegieł i kamieni z rozbitego składu materjałów wybuchowych.

Chmary komarów powodem zaalarmowania straży ogniowej

CHICAGO, 4 czerwca. — Chmary komarów latające w tak zbitej masie, że zdawały się być słupem dymu pochodzącym z pożaru wieży kościelnej spowodowały dwa fałszywe alarmy straży pożarnej.

Koło wieży kościoła św. Michała ukazały się tak ogromne chmary komarów, że mieszkańcy wzięli je za dym unoszący się z palącej wieży i zaalarmowali straż pożarną.

Strażacy przybywszy na miejsce po wdrapaniu się na wieżę nigdzie nie zauważyli ognia, a chmurę wiszącą około wieży rozpoznali jako niezliczoną ilość komarów latających w około wieży. Podobna chmura komarów unosiły się koło wieży kościoła baptyskiego, do którego też została zawezwana straż pożarna.

Diretrichs nowym prezydentem rządu we Władywostoku

LONDYN, 5 czerwca. — Wiadomość otrzymana z Władywostoku donosi, że gen. Dredrichs, były rosyjski minister wojny i były naczelny wódz przeciwbolszewickiej armji w zachodniej Syberji został wybrany nowym prezydentem przeciwbolszewickiej republiki kraju Primorskiego ze stolicą we Władywostoku.

Bolszewicy widzą wrogów w Anglji, St. Zjedn. i Francji

BERLIN, 5 czerwca. — Anglja ma te same zamiary względem bolszewickiej Rosji, co Francja i St. Zj., zniszczenie bolszewickiej republiki robotników rosyjskich, pisze A. Stekłow, członek centralnego komitetu wykonawczego sowietów w organie rządowym „Izwiestia". Francja i St. Zj. pragną zniszczyć bolszewicką Rosję przy użyciu siły brutalnej —zaś Anglja w tym wypadku korzysta ze zdobytego w ciągu wieków doświadczenia chce uczynić z Rosji swoją kolonję na podobieństwo angielskich kolonji afrykańskich.

Córka króla bułgarskiego Eudoksja zajmuje się gospodarstwem — ale nie na serjo

JAK ZA NAPOLEONA WIELKIEGO WALCZONO Z DROŻYZNĄ

Napoleon Wielki, gdziekolwiek był, otrzymywał od swego ministra policji, Fouchego biuletyny bardzo szczegółowe o życiu Francji. Wiedząc na czem polega popularność rządu, Fouche donosił mu miedzy innemi o cenach produktów. W biuletynie pod datą 28 stycznia 1807 roku zawiadamia go o narzekaniach z powodu drożyzny mięsa. Tymczasem paskarze z czasów Cesarstwa byli bardzo umiarkowani: podnieśli od 1729 roku cenę mięsa z 8 sous na 13—14 na funcie. I jeszcze się skarżono! Obecnie funt mięsa we Francji kosztuje 3.50 do 8 franków!

I wtedy było we Francji wielu nowych bogaczy, którzy zebrali pieniądze na wojnie i nie licząc się z groszem, podsycali drożyznę. Natomiast publiczność nieza można nie miała tej bierności i ospałości, tej apatji i obawy, że produktów zabraknie jakie cechują ludzi po wojnie, zarówno zagranicą jak w Polsce. Strzyga nas, bo się strzydz dajemy.

Ale wtedy władza policyjna umiała działać i umiała dostatecznią presję wywierać. W miesiąc później czytamy w biuletynie dla Napoleona, że cena została zmniejszona na 9—10 sous a to z tego powodu, że Rewolucja, prócz dobrodziejstw demokratycznych przyniosła — podatki dochodowe i opłatę patentów.—Ze względu na patenty zgodzono się na cenę cokolwiek wyższą, ale nadwyżkę zainkasowało państwo.

Bodajto dawne czasy! Umiano działać sprężyście!

Ale każde społeczeństwo wylania ze siebie takie organa, na jakie je stać. Jeżeli społeczeństwo dziwnie nie szanujące teraz grosza, nie potrafiło zrzeszyć się energicznie w żadną ligę konsumentów, któraby przeprowadzała systematyczne bojkoty paskarzy i drożejących produktów, to cóż za organa do walki z drożyzną mogło ze siebie wyłonić! Tak samo niedołężne, tchórzliwe i apatyczne!

Składajcie nalepki na wartościowe premje

Zacznijcie kupować teraz

MAGNOLIA
I
STAR MILK

Napiszcie na jeden z adresów na drugiej stronie nalepki po ilustrowaną listę premji

„Opłaci się składać nalepki"

Dnia 10 grudnia r. b. odbędzie się w Lille uroczysty obchód 100 rocznicy urodzin Pasteura.

W Argentynie odkryto bogate kopalnie złota.

Wczoraj zebrano przeszło 600 dolarów na pojenie koni w łęcie. Zbieraniem składek zajęły się członkinie „Womens League for Animals.

Człowiek jest stworzeniem ogromnie kapryśnem i nielogicznem, ściga — walczy — zdobywa i potem nie umie się cieszyć zdobyczą doścignietą wywalczoną.

NORTH GERMAN LLOYD
Dwa śrubowe okręty
DO POLSKI
NEW YORK—GDAŃSK
W kabinach lub w III Klasie
Przez Bremen cała droga wodą
Okręty opuszczają co drugi środę
Znacznie ulepszone akomodacje Trzeciej Klasy
Znakomita kuchnia. Wygodne zamknięte kabiny na 2 4 albo 6 osób.
Po bliższe informacje zgłosić się do krótkogokolwiek agenta lub do
North German Lloyd
14-16 Pearl St., New York.

DO KRAJU
Amerykańskie Dolary
lub
Polskie Marki
po najniższym kursie wysyła
STANDARD BANK
i doręcza Waszym krewnym pod gwarancją w przeciągu 20-tu dni, a telegraficznie w przeciągu 3-ch dni. Dostarczy Wam kwity z kraju z własnoręcznym podpisem odbiorcy.
STANDARD BANK
wyrabia paszporty na wyjazd do kraju, sprzedaje szyfkarty po cenie kompanicznej, sprowadza Waszych Krewnych do Ameryki, wyrabia papiery notarjalne, starokrajowe i tutejsze. Bank otwarty do godziny 8-mej wieczór. Żądajcie wszelkich informacji, zwróćcie się osobiście lub piśmiennie do:
STANDARD BANK
55 AVE. B., cor 4 St.
NEW YORK CITY

HOLLAND AMERICA LINE
Najlepsze i bezpośrednie połączenie z Polską drogą wodną. Pyrwelnie „Warsaw" odwozi pasażerów z Rotterdamu wprost do
GDAŃSKA
Parowce opuszczające New York:
NOORDAM
10 czerwca
ROTTERDAM
17-go czerwca
RYNDAM
24-go czerwca
NIEUW AMSTERDAM
8-go Lipca
Nasze parowce posiadają doskonałe wygody dla pasażerów 3-ciej klasy
Aby samówić miejsca, piszcie do lokalnego agenta określonego, lub do
HOLLAND AMERICA LINE
24 STATE STREET, NEW YORK

FRENCH LINE
Compagnie Générale Transatlantique
(Compagnie Générale Transatlantique)
Krótka droga
NEW YORK — GDAŃSK
LA SAVOIE ..... 10 Czerwca
PARIS ..... 14 Czerwca
CHICAGO ..... 15 Czerwca
LAFAYETTE ..... 24 Czerwca
Cena 3-ej klasy ... $106.50
Specjalne akomodacje 3-ej klasy. Kabiny z umywalkami i woda płynącą dla 2, 4 i 6 osób.
Specjalna jadalnia, pokoje do palenia, salon i tryjernia do dyspozycji pasażerów 3-ej klasy. Wino i piwo darmo. Po dalsze informacje zgłosić się do lokalnych agentów.
O dalsze informacje zgłosić się do lokalnego French Line agenta.

BAŁTYCKO-AMERYKAŃSKA
LINJA • 9 BROADWAY, N.Y.
WPROST do i z POLSKI
PRZEZ GDAŃSK
DO GDAŃSKA $106.50
i $6.50 tax —
w III Kl. tylko kajuty na 2, 4, 6 i 8 osób
Polska kuchnia — Polska służba — Gorąca obsługa
LITUANIA ..... 14-go Czerwca
POLONIA ..... 28-go Czerwca
Zamawiajcie kajuty zawczasu u waszego agenta.

Telefon 6766 Market.
WOJCIECH RUCKI
NOTARJUSZ PUBLICZNY, KOMISARZ SĄDU NAJWYŻSZEGO, WYSYŁAM AKTA PRAWNE, WYSYŁAM PIENIĄDZE DO POLSKI, SPRZEDAJĘ KARTY OKRĘTOWE, KONI NA DOKONIE SKARTY ARENDOWE OD SĄDU POKOJU I MIEJSC. E. W. P.
86 Tyler Street, Newark, N. J.

CUNARD-ANCHOR
Najnowszy nowożytny okręt w świecie. Dobre obchodzenie się z pasażerami. Lokalny agent lub przedstawiciel jest w waszem mieście lub w pobliżu.
Do Polski Litwy Rosji, Ukrainy i wszystkich bałtyckich krajów wprost przez
HAMBURG
CARONIA ..... 17 Czerwca
SAXONIA ..... 1 Lipca
Kabiny $150. 3-ciej Klasa $100.50
Podatek $5.00.
Przez Liverpool i Glasgow
LAGONIA ..... 8 Czerwca
ALGERIA ..... 14 Czerwca
CARMANIA ..... 15 Czerwca
Osobliwie kierowana wycieczka.
W Southampton wprost z pokładu przenosicie się na pokład okrętu jadącego do Gdańska, Pilawy i Libawy.
Przez Southampton każdy wtorek
MAURETANIA — AQUITANIA
BERENGARIA
Przez Anglję do Hamburg do Gdańska $106.50, do Libawy $107
Podatek wojenny $5.

BEZPŁATNIE
Wyślemy każdemu prześliczny artystycznie wykonany portret NACZELNIKA PAŃSTWA
JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO
Wielkości 12X18 cali, za nadesłanie nam 10 adresów swych znajomych i 10 centów w markach pocztowych na przesyłkę
AGENCJA KART OKRĘTOWYCH STOWARZYSZENIA MECHANIKÓW POLSKICH
224 East 57th St., New York, N. Y.
Naprzeciw Konsulatu Polskiego
Szyfkarty do Polski i z Polski oraz przesyłka pieniędzy w markach i dolarach
Dla wygody pracujących biuro nasze otwarte jest codziennie od 9-ej rano do 8-ej wieczorem.
W niedzielę od 10-ej do 2-ej popołudniu.

WPROST
DO GDAŃSKA
BEZ PRZESIADANIA
SPROWADZENIE KREWNYCH SZYBKO I BEZPIECZNIE
PIENIĄDZE DO KRAJU TANIO Z GWARANCJĄ
w Markach lub Dolarach
EMIL KISS
BANKIER
133 SECOND AVE.
Róg 8 ulicy
NEW YORK

SZWEDZKO-AMERYKAŃSKA LINJA 24 STATE ST., NEW YORK
DO GDAŃSKA
Szybka obsługa pasażerska z New Yorku do Gdańska przez Gothenburg, Szwecję, cała droga wodą. Pasażerowie zmieniają z okrętu na okręt w Gothenburgu.
ODJEŻDŻAJĄ Z NEW YORKU —
S. S. DROTTNINGHOLM 15 lipca, 19 sierpnia
S. S. STOCKHOLM ..... 27 lipca, 5 września
DO GDAŃSKA $106.50 — Podatek wojenny $5.
Podróż trwa 12 dni. Pasażerowie trzeciej klasy jadą w kabinach na 2—4 osób.
Nie potrzeba Szwedzkiej wizy.
Po bliższe informacje o paszportach zgłosić się do lokalnych agentów.

(Ciąg dalszy)

...Ach co znowu! pisała... przyjeżdża prędko... ślub będzie kiedy on zechce...

...Zażąda za tydzień, Andzia przyjedzie... ślub... będzie kiedy on zechce...

...Zażąda za tydzień, Andzia przyjedzie.., ślub... wezmą.. będzie jego żoną! Och! A jego rodzina?... Lora prostytutka... Andzia go nie zechce... Tak, tak!... Co to mokra głowa?...

...Ktoś kropi kropidłem, gęsto kropi... Rosa?...

...Nie to deszcz, szum ulewy... saruga!...

...Czarno.. pusto... śnieg ginie... Jaki szary!... Ktoś woła... nic, nic, aby dalej.

— Dokąd idę?...

Oprzytomniał.

Stał przy nasypie kolejowym. Błyszczą światła blisko... to przystanek...

— Tak, pojadę do niej... po Andzię. Wsiądę do pociągu. Już idę, Anuś... już idę...

Jan szedł prędko wzdłuż toru, w prze ciwną stronę stacji. Drżały mu kolana, ale szedł. Głowę niósł na karku ostrożnie. Taka ciężka, spdnie... zbije się, jak... jak garnek.

...Czego taka ciężka głowa?...

W mroku dojrzał kontury wielkiej, rozdwojonej brzozy, krzywy pień potężny, gałęzie płaczące aż do ziemi. Płaczą naprawdę, leje się z nich deszcz. Strumienie ściekają z gałęzi. To ta brzoza... Ta sama...

Sągi drzewa, jak lepianki.

...Andzia tu siedziała... wianek z maków na włosach czerwienił się...

...Tak — ładnie, ładnie... I ta brzoza ta sama...

...Zbierali poziomki razem...

...Teraz ona daleko, och, jak daleko!...

...Orski... nie, Hors... wszystko jedno... Zwyczajnie znajomy. Uczciwa jest. Gdyby tamtego kochała... napisałaby. Tak! Wyznałaby. Ślub będzie z nim, tylko z nim. Tamto to nic... głupstwo! Ale Lora... kokota, Lora! Ach, zawsze taka sama.

Usiadł pod brzozą, tuż obok nasypu. Włosy ociekały mu wodą, deszcz lał, huczał wiatr. Wiosenne roty wichrów ciskały się w przestrzeni.

...Był wieczór jasny... żaby rechotały. Tyś śpiewała Andziu. Siedem lat już... siedem.

...Inaczej, inaczej było.

...Co to.. huk jakiś?... Coś huczy i coś woła?...

...A, a, a, pociąg pędzi.

...Tak jak wtedy! Andzia w jego palcie skoczyło na szyny, leżała płasko na nasypie, wzdłuż.. wzdłuż; pociąg przeleciał nad nią... dudnił... i teraz dudni. O... jak gna!.. potwór straszny... czerwone ślepia błyszczą. Jakiś huk... Brzoza ta sama; wtedy płakała liśćmi, teraz naprawdę łzami...

Jan uśmiechnął się jak dziecko: rozkosznie, bezprzytomnie trochę.

...Tak jak wtedy, zupełnie jak wtedy.

— Pojadę do ciebie Andziu!

Krzyknął i zerwał się z pod brzozy. Pociąg nadlatywał z łoskotem.. okrutna, czarna masa. Blask lunął na szyny... Potworne ślepia...

— Paniczu! Hej, hej! paniczu.

...Ktoś woła?... już niedleko...

Jan zadrżał.

Nie puszczą do Andzi, zatrzymają!

Nagle z przeogromną trzeźwością uświadomił sobie całą prawdę.

..Hańba siostry... Anna go nie kocha, nie kochała nigdy... Wereżba.. Kościesza... jego trutki... Życie... Takie życie...

...Bankrut moralny... ruina!

Pociąg był tuż, tuż.

— Tak jak wtedy, Andziu! Tak jak wtedy!...

Jan skoczył jak żbik wprost pod koła lokomotywy.

Przewaliły po nim ciężkie, czarne masy. Pociąg gnał dalej.

XII.

Sic erat in fatis.

Na balkonie willi nadmorskiej rysowała się w cieniu nocnym drobna postać biała, skulona w kątku, przy żelaznej balustradzie.

Cisza, mącona tylko pluskiem fal.

Morze, pogrążone w czarno-sinym tumanie nocy, lśni połyskami stali tam, gdzie nań panie blask matowy księżyca kryjącego się w chmurach. Obłoki ciężkie —ponure wiszą na niebie, suną leniwe, tak nisko, jakby spływały, by utonąć w odmętach morskich. Księżyc niekiedy osrebrzy ich brzegi, rzuci pasemek kilka jaśniejszych, zabłysną i znów mrok. Chmury przyszły tu z północy, ciche są, burzą nie zagrażają, jeno tłoczą płuca potężne morskiej toni, która oddycha ciężko jakoś. Roztocz morza leży przyczajona, przestrzeń gładka, niby oliwą zlana, karbuje się lekko, falki drobne wzniosą czasem na swych grzbietach kadłub bałwana i toczą go do brzegu. Zapeniony obuch wody ciska na piasek nadbrzeżny i rozpływa w płaskie pletwy.

Czarne są bałwany od chmur.

Groźne, warczące, lecz nie często nadbiegają z ciemnych wód horyzontów.

Morze zasnęło. Toń śni pod naciskiem chmur. Wiatr skrył się, zwinąwszy swe skrzydła, nawet piórkiem jednem nie mąci spokoju uśpionego tytana. Bałwany podnoszące się, to westchnienia głębokie, falki krótkie, to oddech jego. Łyski księżyca, to uśmiechy przez sen, w marzeniu o słońcu.

A chmury północne płyną i płyną, ciężarem swych run zwisają nad morzem, idą ku własnym, odległym celom. Gdzieś —dokąd dążą ich masy, gdzieś rozpętają się, ocucą wichry, dodadzą im piór do śmig szalonych i puszczą w przepędy, orkanem świsną.

Gdzieś niosą chmury przerażenie, miejsce wybuchu grozą wstrząsną. Tu, nad Śródziemnem mają tylko przemarsz swój, tędy szlak ich wiedzie.

...Gdzie was cel i oparcie? Skąd idą wełniste wasze zastępy, z jakich źródeł czerpałyście pokarm tłustych ciał waszych?

...Może początek wzięłyście z oparów Słuczy? Może atomy jej nurtów niesiecie w żywotach swych? Może z nadstyrzańskich łąk, może z moczarów Krasnej duszohuby? Może macie w sobie kropelek parę z jeziorka w Temnym hradzie?...

...Powiedźcie chmury, obłoki, o wyniosłych nabranych słodką wodą naszych rzek, jezior naszych, skąd płyniecie?...

...Gdzie wasze poczęcie i gdzie wasz kres?...

...Jeśli w piersiach swych macie kropelki pokarmu z naszych stron, spuśćcie je na mnie... Choć pyłek wodny z Temnego hradu, z moczarów na Krasnej na głowę moją rzućcie. Pochylę czoło z nabożeństwem, jak w koście pod rosą wody święconej.

...Nie bądźcie zazdrosne o tę pylinkę oparów naszych; wy ją roztrwonicie, ja przyjmę jak relikwję.

...Chmury... chmury tajemnicze!

Hańdzia Tarłówna goni oczyma chmury z północy ciągnące, modli się do nich, żebrze.

Tęskni do nurtów Słuczy, która słyszała głos Andrzeja, której fale niosły na sobie słowa ich, upojeń pełne...

Tęskni, mając przed sobą morze.

Marzy o Krasnej duszohubie, o wschodzie słońca, gdzie łosie brodząc głęboko w moczarze dążyły do stogów, na ucztę poranną; gdzie czaple tęczą okraszało słonko wstające; gdzie hałasiły kaczory przestraszone strzałem z oczeretów; gdzie brzegiem moczaru szedł śmiałym krokiem młodzieniec ze strzelbą na ramieniu, obok starego Grześka, aby powitać ją... swoją Hańdzię.

Marzy, mając przed sobą... morze.

Łka dusza Andzi nad jeziorkami w Temnym hradzie, gdzie żółte lilje kwitną latem a głębina tchnie granatowo-siną jak by szmelcowaną powierzchnią; gdzie w listopadzie taflę jeziorka lód zamknął i lśnił jak żelazo polerowane, a dalej stoją ruiny zamczyska... a naprzeciw nich dąb ogromny...

Łka Andzi dusza nad ponurym zakątkiem borów wołyńskich, z nad morza tam ulatując.

...Zapomnij! Hańdziu, zapomnij, — szepce przez sen toń morska.

...Zapomnij! Życie jest piękne a tyś młoda, a kir wspomnień taki czarny...

...Zrzuć dziewczyno kir z duszy swej i tu ją zatrzymaj, nad moją falą turkusami tkaną...

...Zmień się Hańdziu w mewę białą; na pióra swe nabierz purpury ze słońca i bujaj nad moją roztoczą a znajdziesz na niej skarby bezcenne i ciszę i spokój. Ukolsz serce tętniące krwią młodzieńczą, która krzepnie w sople zapiekłego bólu.

...Dość już łez i tęsknot, niech uśmiech zakwitnie na twych kraśnych wargach. Pąki szkarłatne ust twych niech zapragną... Takie ostygłe.

Pąki szkarłatne...

„Mój pąku szkarłatny".

(Ciąg dalszy nastąpi)

The Borden Company

NIE KARMIĄ SIĘ JUZ Z BUTELKI —
ALE ZYWIĄ SIĘ JESZCZE MLEKIEM EAGLE BRAND

Od niemowlęctwa wykarmione Borden's Eagle Mlekiem, malcy ci, jak tysiące innych, w dalszym ciągu odnoszą korzyść z Eagle Mleka w ich codziennej djecie. Ten sam pokarm, który ich bezpiecznie przewiódł przez pierwsze lata — krytyczny okres wychowywania przy silnych małych ciałach i natu rach delikatnych — w dalszym ciągu tak dobry jest dla nich, gdy przestają ssać z butelki i dostają gęstych pokarmów.

Wobec zbliżających się upałów każda matka poszukuje wskazówek odpowiedniego karmienia skoro tylko dziecko przestanie ssać z butelki. Co może być lepszego nad pokarm tenże sam, który mu sprowadzał czerstwe zdrowie i krzepkość w czasie niemowlęctwa?

Eagle Brand tak łatwo się przetrawia, jest tak czystem i pożywnem, że nie znajdziecie nic równie dobrego, aby dodać do jego pierwszych gotowanych potraw. Czy to w wybornych leguminach, czy też w zwyczajnych, ale pożywnych smakołykach — których dzieci tak się domagają i które przyrządzić można z korzyścią dla nich — Eagle Mleko w dalszym ciągu budować będzie silne, zdrowe ciała. Właśnie kiedy dziecko zaczyna przyjmować gęste pokarmy, nie należałoby usuwać pożywienia, które jemu i trzech generacjom innych dzieci sprowadzało czerstwe zdrowie i krzepkość! Używajcie tego pokarmu — Eagle Mleka w gotowanych potrawach dla dziecka.

Matki w całym kraju zainteresowane będą naszą książeczką różnych podań i z przepisami dla bardzo małych dzieci. Zawiera nietylko przepisy na potrawy z Eagle Mlekiem dla dzieci, ale cenne wskazówki dotyczące ich codziennej djety.

Borden's Eagle Mleko wychowało więcej zdrowych dzieci niż wszystkie spreparowane niemowlęce pokarmy razem wzięte. Wytnijcie kupon z niniejszego ogłoszenia i wyślijcie go do The Borden Company, a otrzymacie bezpłatnie, wedle życzenia, we własnym języku albo wskazówki karmienia dziecka, książeczkę o hygjenie dzieci, albo książeczkę z przepisami, wykazującą jak przyrządzać smaczne potrawy z pomocą Eagle Mleka. Wymieńcie po nazwie książeczkę którą sobie życzycie. Potrzeba tylko zażądać. Wychowujcie dziecko na Eagle Mleku, nawet gdy już przestanie ssać z butelki.

Borden's
EAGLE BRAND
CONDENSED MILK

WASZ GROSERNIK MOŻE WAM DOSTARCZYĆ BORDEN'S EAGLE MLEKO—ZAPAMIĘTAJCIE PODOBIZNĘ PUSZKI I NIE BIERZCIE INNEGO

THE BORDEN COMPANY
Borden Building, New York

Kupon
Zakreślcie, którą książeczkę chcecie

O KARMIENIU NIEMOWLĄT — KSIĄŻKA O DZIECIACH — PRZEPISY KUCHENNE

NAZWISKO .....

ADRES ..... POLISH

Filadelfja i Okolica

NICETOWN

ZAKOŃCZENIE ODCZYTÓW

Kadyż przyznać musi, kto uczęszczał na odczyty Kół Oświatowych w Nicetown, że takowe były potrzebne — a nawet konieczne i każdy z uczęszczających, z nauki skorzystał w mniejszym lub większym stopniu, ale można było zauważyć, że wielu nie zrozumiało jeszcze potrzeby oświaty, bo wielu nie złożyło ani centa na cel powyższy, gdy drudzy musieli płacić ponad wyznaczoną kwotę, aby odczyty utrzymać do końca. Niektórzy nie dopłacili swej należności, co spowodowało deficyt. Gdyby było pozostało nieco funduszu, toby można było urządzić jedną lub więcej wycieczek z prelegentem do ogrodu botanicznego, zoologicznego lub w inne miejsce, gdzieby można było spędzić niedzielę, naukowo i pożytecznie na świeżem powietrzu, do tego zabawić się dobrze.

Jednak nadzieja jest, że następny (trzeci) sezon odczytowy będzie miał lepsze zrozumienie i powodzenie.

Z WIECU GÓRNOŚLĄSKIEGO

W ostatnią niedzielę kwietnia, odbył się tu w Nicetown wiec, w sprawie Górnego Śląska, na którym przemawiał wysłannik oraz powstaniec górnośląski, porucznik Konieczny.

Apelował on do Towarzystw, ale do tej pory, jak widać, żadne Towarzystwo nie daje się uprzedzić i żadne z Tow. nic na cel powyższy nie złożyło.

Czy może przygotowania na zbiórkę dla „Kom. 500-set?"

Z KONCERTU

W początkach maja odbył się koncert „Wieczór Pieśni Polskiej", znanych artystów p. W. Ochrymowicza i p. T. Wandyczowej.

Każdy, kto był na powyższym koncercie był zadowolony, a wielu żałowało, że nie mogli być obecnymi. Potrzeba więcej takich wieczorów, ażeby polonja mogła zrozumieć piękno pieśni polskiej.

BEZCZYNNOŚĆ!

Od pewnego czasu można zauważyć bezczynność nie tylko w Nicetown, ale i innych dzielnicach naszego miasta.

Ostatnio, apel prem. Ponikowskiego i konsula gen. p. Grotowskiego przeszedł bez echa w dzielnicy Nicetown, a nawet Dom Polski nie urządził żadnego obchodu, więc można powiedzieć —że Frankford, uratował niejako honor polonji filadelfijskiej. Smutne, ale prawdziwe. Filadelfja ma swoich mówców i wielkich trudności nie tylko do urządzenia, nawet większego obchodu. Nie można wymagać, ażeby parafje polsko-rzymskie urządzały coś podobnego, gdyż oni są gotowi witać biskupów i kardynałów, albo mistrza i spółkę „z 500-set", ale Najjaśniejsza Rzeczpospolita Polska obchodzi ich mało.

Coś takiego!

W urzędzie pocztowym w City Hall ukradziono $7,300. Biedna poczta. Szukają obecnie niewinnego. Ale do roku 1923 jeszcze daleko.

TEATR CHIŃSKI NA EUROPEJCZYKA

robi dziwne wrażenie. Gdy się wejdzie do teatru w Chinach ma się wrażenie, jakby się weszło do kotlarni, tyle tam jest huku i gwaru. Muzyka jest roztrojona, światła palą się bez przerwy cały czas. Publika zabawia się głośną rozmową i nie zwraca uwagi na to, co się dzieje na scenie lub na ekranie. Przed frontem każdego teatru znajduje się półka na której podawana jest herbata i orzechy.

Gdzie miłość ojczyzny gaśnie,
tam przychodzą czasy łotrów i szaleńców.

Henryk Sienkiewicz
(Biesiada)

Tel. Bell. Kens. 2651 W. Poplar 0160.
DR. FRANCISZEK TRYGAR
LEKAR I CHIRURG
2119 Richmond St. 1513 Hamilton St.
PHILADELPHIA, PA.
Godziny: 1—9 wieczorem. Godziny: Szpital „Garretson"
Niedziela: 11—2 2—5 rano do 8 po poł.

W. FRYSZTACKI
817 N. 3rd St., Philadelphia, Pa.
Agencja kart okrętowych, Wysyłka pieniędzy, Sprzedaż domów, asekuracja, Sprawy notarjalne.

Nowy Świat

THE POLISH MORNING WORLD

Owned and published daily and Sunday by the NOWY ŚWIAT PUBLISHING CO., Inc.

Member A. B. C.

DR. R. KULAKOWSKI ..... President and Editor
W. BLASKOWICZ ..... Managing Editor
M. F. WYSOCZYŃSKI A. B. ..... General Manager

Entered at New York, N. Y. Post Office as second class mail matter

SUBSCRIPTION RATES: (Outside of New York City)

One Year	$6.00
Six Months	$3.75
Three Months	$1.50

PRENUMERATA NA PROWINCJI:

Rocznie	$6.00
Półrocznie	$3.75
Kwartalnie	$1.50

NEW YORK CITY:

Annually	$7.00
Semi-annually	$4.75
Quarterly	$2.50

PRENUMERATA W NEW YORKU

Rocznie	$7.00
Półrocznie	$4.75
Kwartalnie	$2.50

Dziennik wydawany przez Spółkę Wydawniczą „Nowy Świat", Inc.

NOWY ŚWIAT PUBLISHING CO., Inc.
DR. R. KULAKOWSKI ..... Prezydent i Redaktor
W. BLASKOWICZ ..... Redaktor Zarządzający
M. F. WYSOCZYŃSKI ..... Sekretarz

OFFICE:
24 UNION SQUARE, NEW YORK, N. Y.

PHILADELPHIA BRANCH:
Telefony: Bell—Walnut 3194; Keyston—Race 2877
929 Chestnut St., Room 402

METODY I SKUTKI

Na kilka dni przed rozprawą tytuniową ksiądz Lutosławski zaatakował w Sejmie mniejszości narodowe, a zwłaszcza żydów. Poseł Ignacy Daszyński zawołał:

„Atakujesz pan żydów, a przy monopolu tytuniowym pójdziecie razem, dobrana to para: „Lutosławski i Szereszewski, Głąbiński i Berger-Górzyński!!!"

Wyglądało to na proroctwo i to nader rzadkie, gdyż później ziszczone. A jednak słowa te nie były proroctwem, jeno wypływały z dokładnej obserwacji. Na tygodnie całe przed rozprawą hyeny tytuniowe działały odkrycie. Wysłańcy spółki rzymsko - syońsko - endecko - berlińskiej spółki włazili wszędzie, konsolidując opozycję przeciw monopolowi tytuniowemu, na szkodę Państwa Polskiego. Klub „Wyzwolenia" wywiesił na swym lokalu kartę: „Klub w sprawie monopolu nie przyjmuje". Było to ostrzeżenie, że lokalu nie można zanieczyszczać postaciami spólników księdza Adamskiego. W „Przeglądzie Porannym" znajdujemy doskonały obrazek „połowu" na sumienia ludzkie.

„Posłów, szczególnie ze stronnictw ludowych, niewielu; natomiast publiczności na galerjach bardzo dużo i to jakiejś dziwnej, rzadko odwiedzającej mury sejmowe: paru opasów o haczykowatych nosach, bardzo starannie odzianych, inni — szarzy, niepozorni, a śród nich... Poznaję. U tego kupowałem papierosy na Mokotowskiej, ten ma sklep z tytuniem na Nowym Świecie, tamten, o! wychodzi z galerji, a w chwilę potem pod rękę z jednym z posłów przechadza się po kuluarach. E, cóż znowu? Nawet poseł chłopski M. z dwoma jeszcze kolegami pije w bufecie z rozkosznie rozemdlonemi oczami wódę, otoczony trzema tabacznikami. Jednego z nich znam: handlował papierosami bez banderoli za czasów okupacji rosyjskiej, czyni to samo z powodzeniem dzisiaj w dalszym ciągu, przy ul. Marszałkowskiej. Nic to, że jest wyznania mojżeszowego. Płacony przez kogoś alkohol jest bezwyznaniowy, zaś właściciel trafiki nie może w tej chwili pamiętać, że pierwszy występ posła M. w Sejmie suwerennym rozpoczął się od słów: „Cicho tam, żydy!" Nie może pamiętać, gdyż otrzymał nakaz i pieniądze od fabryk, których jest odbiorcą, by oddziaływał na posłów, jak wiadomo, bezinteresownych.

Tu — współwłaściciel, tam — akcjonarjusz fabryki tytuniu... w dużej z niektórymi posłami konfidencji. Szepty, zapytania: „Będzie dzisiaj dyskusja, przejdzie monopol, czy nie?" „Michalski się cofnie, a może upadnie?" „Słyszęliście, może być 210 „za", 207 „przeciw". „Dobrzeby było dzisiaj —naszych więcej, chłopi nie przyjechali".

Czy to Sejm suwerenny, czy giełda?

Stając w obronie interesów niemieckich miljarderów tytuniowych pogodził się ksiądz Adamski i ksiądz Lutosławski z żydami, a żydzi z endekami".

Ale okrzyk „cicho żydzie!.. pozostał. Gdy poseł Diamand stanął w obronie interesów Państwa polskiego, wówczas jakiś narodowy demokrata zawołał: **„Bezczelny żydziak!!!"**

Takie były metody zachłannych „nowo-bogaczy" rzymsko-katolickich. Na skutki nie trzeba będzie długo czekać. Wybory pochowają spółkę księżo-pachciarską, mimo, że codzień do Polski jadą na agitację księża Syscy, Manteuffle i inne Icki. Napróżno w dniu piętnastego czerwca wyjeżdża na statku **„Paris"** sam Ignacy Jan Paderewski, który **jeszcze w listopadzie 1919 korzystał z subwencji obecnych wspólników księdza Adamskiego.** Może coś a tym powiedzieć pewna firma adwokacka z Broadway'u, składająca się z trzech wspólników. Ale i ci chyba przekonali się już, jak mało waży słowo Mistrzowe.

Bronisław D. Kułakowski.

Z CHWILI

P. PADEREWSKI KONCERTUJE, ALE... TYLKO NA PLEBANJACH

Przed wyjazdem do Polski, dla spełnienia wielkiego posłannictwa wyprojektowanego przez kler rzymsko-katolicki na wychodźtwie, mistrz Paderewski jest bardzo czynny, wizytując plebanje w New Yorku i okolicy, a także osoby, które według opinji kleru są godne zaufania.

Poczta pantoflowa roznosi wiadomości, że dzisiaj p. Paderewski był u tego księdza, jutro oboje państwo Paderewscy mają być w tamtej plebanji, pojutrze w innej itp.

Ogół zainteresowany jest bardzo mało objazdem pana Paderewskiego, czy też państwa Paderewskich po plebanjach. Są inne ważniejsze sprawy, aniżeli zajmowanie się „interesującemi wieczorami", jakie spędza mistrz w gronie wielebnych —prawielebnych — dostojnych i wybranych zwolenników wyprawy Donkiszotowskiej do Polski.

Skoro jednak któraś z pięgrzymek p. Paderewskiego przedostaje się na forum publiczne, warto na nią zwrócić uwagę.

W „Passaic Daily News" z dnia 31 maja br. czytamy artykulik tej treści:

„PADEREWSKI GOŚCIEM U PRZEWIELEBNEGO OJCA KRUCZKA.

Mayor McGuire i inni słuchają znakomitej gry pianisty na plebanji

Ignacy Jan Paderewski, były premjer Polski i światowej sławy pianista, odwiedził nasze miasto w poniedziałek, składając towarzyską wizytę w domu przew. ojca Stanisława Kruczka, proboszcza kościoła św. Krzyża, przy Wall ulicy.

Spędzono bardzo interesujący wieczór. Mayor John H. McGuire, jeden z gości ks. Kruczka, powitał Paderewskiego imieniem mieszkańców Passaic'u. Monsignor John J. Sheppard z Jersey City witał zaś dostojnego gościa w imieniu najprzew. biskupa John'a J. O'Connor'a i całej newarskiej dyecezji.

W toku wieczoru eks-premjer Paderewski odegrał kilka fortepianowych utworów dla gości ks. Kruczka. Przy tej sposobności pochwalił on Wellingtona Lee, miejscowego pianistę, za jego zdolność w grze fortepianowej, zalecając mu dalsze studja.

Pomiędzy gośćmi było wielu z duchowieństwa. Było także kilka osób z miejscowego towarzystwa, pomiędzy innemi państwo drowie Walterowie Szymańscy, Kazimierz Silski i Franciszek Reguła.

Przyjęcie było czysto prywatne i ks. Kruczek nie chciał wiele mówić o przebiegu wieczoru — rozmawiając dzisiaj rano z dziennikarskim reporterem — i prosił, aby nie czyniono w gazecie żadnej wzmianki o prowadzonych dyskusjach i utworach, granych przez znakomitego pianistę. Ojciec Kruczek jest zdania, że byłoby to niepięknie w stosunku do byłego premjera, jako, że cała afera była czysto prywatną i ponieważ mistrz grał tylko jedynie z przyjaźni, jaką zaszczyca on ks. Kruczka".

* * *

Wyrażają żal głęboki krytycy muzyczni w Ameryce, że p. Paderewski stracony jest dla sztuki i sal koncertowych. Mylą się. Mistrz jedynie zdemokratyzował się dając koncerty na plebanjach. Być może, że nie pasuje to dla wielkiego muzyka, nie niezawodnie pomaga do otwarcia kieszeni księżych dla ambitnego pseudo-polityka.

A że ks. Kruczek również nic nie straci, to więcej niż pewne. Za przyjęcie mistrza i licznych gości zapłacą przecież parafjanie.

Nie słyszeli koncertu, ale będzie ich on drożej kosztował niż gdyby go słuchali w Carnegie Hall w New Yorku.

P. Paderewski czasu nie marnuje.

Złożył niedawno wizytę doktorowi Drobińskiemu w Brooklynie, odwiedził wielu innych potentatów miejscowych i okolicznych.

Lecz głównie mistrz trzyma się plebanijnego podwórka. Tutaj, dążąc do zreformowania „czerwonej" Polski, pokłada wszystkie swoje nadzieje.

O, nadziejo, nadziejo!...

* * *

WULKAN GÓRNOŚLĄSKI

Przed objęciem przez Polskę części Górnego Śląska przyznanej w Lidze Narodów, Niemcy rozpoczynają zaburzenia przeciw ludności polskiej na całym obszarze, który według traktatu podpisanego w Genewie, w tych dniach miał być zajęty przez władzę Rzeczypospolitej.

Wierni tradycji, według której każda umowa dla nich niewygodna, uważana jest za skrawek papieru, Niemcy usiłują w ostatniej chwili sporowokować polaków.

I jak zwykle, wołają, że zaburzenia wywołują nie oni, lecz polacy.

Wulkan górnośląski dymi i huczy. Przed paru dniami zaledwie wyraziliśmy przypuszczenie, że Niemcy pomimo umów i przyrzeczeń, Górnego Śląska się nie wyrzekną, a już dziś przepowiednia się sprawdza.

Jednocześnie Berlin zajmuje impertynenckie stanowisko wobec odszkodowań wojennych, a bolszewicka Moskwa potrząsa krwawym bragnetem w stronę Polski.

Niewesołe zaiste są to preludja do konferencji w Hadze.

Z PRASY I O PRASIE

Na temat księży, tytuniu i państwa polskiego, pisze Zysław w satyrycznym feljetonie „Robotnika" warszawskiego:

WILK W REWERENDZIE

(Scena przedstawia Izbę Sejmową przy ulicy Wiejskiej. Na trybunie Wilk w sutannie (fabrykant tytuniu z „Patrji"—ks. Adamski). Przy awach ministerjalnych stoi chudy Baranek, czyli skarb Rzeczypospolitej. Obok niego siedzi Brytan, czyli minister skarbu).

Wilk: (z trybuny wskazując Baranka). Dajcie mi go pod opiekę, ja go utuczę — och! ach! Klnę się na Matkę Najświętszą.

(Baranek cofa się lękliwie i spogląda pytająco na Brytana).

Brytan: Hau! Hau! Ty go chcesz pożreć, nie utuczyć.

Wilk: (żegnając się nabożnie) W imię Ojca i Syna. Jebym miał pożreć to ślicznie (oblizuje się łakomie), to rozkoszne, urocze stworzonko? (Lubieżnie klapiąc zębami podchodzi do Baranka i usiłuje pogłaskać go).

Baranek: (cofając się lękliwie). Me! Me!

Wilk: (poklepując się przedniemi łapami po zażywnym brzuchu). Głupi! Głupi! (Wkłada na nos okulary, aby zasłonić krwiożercze błyski w ślepiach). Uważ tedy, Brytasiu, jak będziemy dbali o niego. Najpierw włożę mu na tę łabędzią szyjkę cudowną, poświęcaną, zbawczą — banderolkę. Zobaczysz wprędce, jak moi przyjaciele Szereszewski, Polakiewicz, jak Niemiaszki...

Głosy z Sejmu: Bezwstydny klecho! To z żydami i Niemcami do spółki robisz geszefty? A gdzież twój antysemityzm, — gdzież walka z Niemcami? Precz z obłudnikami!

Wilk: (nieco przestraszony cofa się o parę kroków i łapą ściera sobie pot ze łba). Ależ czcigodni, trochę spokoju. Co nagle, to po djable. Trzebaż najpierw wysłuchać racji. Ja właśnie jako wilk kościelny, katolicki, kocham swych bliźnich wilków nawet z innej puszczy. Byle byli rasowymi wilkami. W tem grunt. Ba! Nawet fabrykanci niemieccy i żydowscy to dobry gatunek wilków. To też wspólnie pragniemy się zaopiekować Barankiem i będziemy go żywili kuchnia potrójną: po katolicku, po lutersku i po żydowsku. Pomyślcie tylko, jak utyje, gdy mu takich trzech kucharzy będzie dogadzało! Jego futerko zmieni się poprostu w runo złote, które ty, Brytasiu, będziesz mógł strzydz raz na rok.

(Wilk po tych słowach uniósł się na tylnych łapach i puszczając błyskawice z pod okularów, oblizywał się i uśmiechał do Baranka).

Baranek: Me! Me!

Wilk: Baź, baź, baranku! Moje złotko, tylko nie bój się!

Brytan: Hau! Hau!

Głosy z Sejmu: Utuczycie go akurat jak mysz kościelną, aż zdechnie.

Wilk: Ależ przeciwnie, my go będziemy pieścili, niańczyli. — (Kłapiąc kłańcami i chlipiąc śliną, Wilk schodzi z trybuny i wyciąga do Baranka łapę). Baź, baź, baranku!

Baranek: (tremolando). Me-e! Me-e-e!

(Wilk chciał położyć łapę delikatnie na karku Baranka, lecz zaledwie dotknął łaskotliwej wełny, pazury odruchowo wyskoczyły na wierzch i wpiły się w ciało stworzonka. Baranek meknął przeraźliwie i schował się pod fotelem wicemarszałka tow. Moraczewskiego. Brytan zawarczał na Wilka, ale p. Gruenbaum krzyknął z temperamentem: — Co jest?., a ks. Lutosławski postawił nagły wniosek, aby brytanowi nałożyć kaganiec.

Jaki będzie los baranka — dowiemy się wkrótce."

Wiadomości z Polski

WYNIK OSTATNIEGO SPISU BYDŁOSTANU W POLSCE

Warszawa. — W tych dniach nadeszły tymczasowe wyniki ostatniego spisu bydłostanu, wykonanego równocześnie ze spisem ludności w dniu 1-go października 1921 roku. Wyniki te stwierdzają, że bydła naamy około 8 miljonów, owiec 2 miljony 10 tysięcy, trzody przeszło 5 miljonów, koni 8 miljonów 200 tysięcy.

Cyfry te wskazują, że bydłostan nasz w stosunku do czasu przedwojennego zmniejszył się tylko bardzo nieznacznie. Koni mamy tylko o 200 tys. mniej, niż przed wojną. Największy ubytek koni wykazują województwa poleskie, tarnopolskie i stanisławowskie. Pochodzi to stąd, że te województwa jako najwięcej przez wojnę poszkodowane, nie zdołały jeszcze w tym stopniu podreperować swego bydłostanu, co inne.

Taką samą mniej więcej jest sytuacja odnośnie do bydła i trzody chlewnej. W Galicji zachodniej i w województwach łódzkiem, warszawskiem i kieleckiem bydłostan jest nawet lepszy niż przed wojną. W Poznańskiem, z wyjątkiem owiec, — zmniejszył się, co ma swoje źródło w bardzo dolegliwych rekwizycjach ze strony władz pruskich podczas wojny, a dalej w utracie rynku zbytu w Niemczech, skutkiem czego hodowla bydła musiała spaść. Przewyżka liczby owiec jest wskaźnikiem, że gospodarstwo rolne w Poznańskiem zaczyna przybierać cechy gospodarstwa mlecznego i upodobniać się z gospodarstwem w b. Kongresówce. Świadczy o tem także, że intensywność rolnicza tam się zmniejsza, głównie z powodu braku nawozu.

Ciekawym jest objaw w województwie lwowskiem, gdzie bydłostan nawet zwiększył się, mimo, że wojna tam szalała najsroźej i najdłużej. Tłumaczy się ten objaw tem, że ludność rolnicza po wsiach (rusińska oczywiście) podczas wojny częstokroć pomnażała swój dobytek drogą grabieży po dworach pańskich, a dalej i tem, że najazdy nieprzyjacielskie tak rosyjski, jak niemiecki, ludność tę pod względem rekwizycji bydła szczególnie oszczędzały.

Podział taboru kolejowego na Górnym Śląsku.

Komisja dla spraw kolejowych na Górnym Śląsku ustaliła następujący podział taboru kolejowego pomiędzy obydwa państwa. Polska otrzyma na Górnym Śląsku 430 parowozów, 654 wagony osobowe, 2400 wagonów towarowych. Niemcy zatrzymają 630 lokomotyw, 1021 wagonów osobowych i 20,454 wagony towarowe. Pozatem Niemcy zobowiązują się odstąpić Polsce wszystkie wagony i parowozy w dobrym stanie, oraz wykonać w ciągu jednego roku wszelkie naprawy odstąpionego materjału kolejowego, ponieważ warsztaty reparacyjne znajdują się przeważnie po niemieckiej stronie Górnego Śląska. Prócz tego Niemcy dadzą do dyspozycji polskiej dyrekcji kolejowej 900 otwartych wagonów dziennie w ciągu 2-ch lat.

PIERWSZY POLSKI BATALJON CZOŁGÓW (tanków)

Pierwszy bataljon czołgów powstał na obczyźnie, we Francji, w Martigny les Bains, w Wogezach w dniu 1-ym maja 1919 roku. W jego skład weszły 343-cia i 344-ta kompanje francuskie, liczące wielu polaków. Baon nie organizował się długo; 1 czerwca 1919 wyjechał z gościnnej Francji i już w dniu 5-ym czerwca stanął w Łodzi załogą.

Po raz pierwszy chłop polski pod Łodzią oglądał te potwory, które po podmiejskich błoniach toczyły się niby spasłe, jadowite żuki, wygniatając sobą jakiś niesamowity, w szachownicę pocięty szlak. A później niejeden chłop z pod Łodzi obsługiwał wyglądający przez szczelinę karabin maszynowy. Niejeden umie litanję bitew I-go baonu czołgów na pamięć: A więc w roku 1919: 28-go sierpnia zdobycie Bobrujska, 19 i 20 września bitwa pod Dynaburgiem. A w roku 1920: od 8 do 31 maja bitwy pod Zarami i Starzynką, od 9 do 14 lipca obrona Wilna, 14 lipca bitwa pod Olszanką, 17 lipca obrona Lidy, 19 lipca obrona Grodna, od 21 do 25 lipca walki pod Łosotną, Kiełbasnem, Kuźnicą i Sokółką, 25 bitwa pod Orlowczami, 28 pod Białymstokiem, 30 obrona mostu na Narwi koło Łap.

Sierpień był też pracowity, — 1 i 2 obrona Łomży, 20 atak na wieś Przetycz, 17 współdziałanie w ofenzywie na Nowo-Mińsk i od 20 do 25 ciężkie walki na linji Ciechanów-Mława.

Od 8 maja 1920 do 2 sierpnia tegoż roku bataljon pełniący służbę arjergardy nie miał ni dnia, ni nocy spokojnej: osłaniał odwrót armji.

Dzielni ludzie, wytrwali i milczący, jak ich maszyny tworzyli załogę baonu. Nie pisał i nie krzyczał o nich nikt. Że byli dzielni, niech zaświadczy fakt, że bataljon ma 18 kawalerów krzyża Virtuti Militari.

Odpowiedzi Redakcji

Czytelnikowi S. z New Yorku. W Chicago jest pięć dzienników polskich, a nie wiemy o który wam szan. ob. chodzi.

* * *

Czytelnikowi z Brooklyna. — Jeżeli Wasi znajomi twierdzą, iż ksiądz ma rację, to dlaczego się zwracają do „Nowego Świata" o radę. Myśmy swoje zdanie wypowiedzieli i zmienić go nie możemy.

* * *

Czytelnikowi z Jersey City.— Radzimy nie spieszyć się z wyjazdem. Ziemię na Pomorzu kupić obecnie bardzo trudno, do Niemcy, którzy z początku sprzedawali majątki, teraz żądają cen wielkich, lub wogóle sprzedawać ziemi nie chcą.

* * *

Czytelnikowi z Bayonne, N.J. Dla złego nie udacie się szan. ob. natychmiast do doktora. Skaleczenie bywa czasami niebezpieczne.

* * *

Czytelniczce z Newarku, N. J. W każdej polskiej księgarni.

POTRZEBA LUDZI
od lat 18—45
umiejących czytać i pisać po polsku na
DETEKTYWÓW DO POLSKI I W AMERYCE
Chcących pracować w tym zawodzie, przygotowujemy kursem korespondencyjnym w domu.
Po informacje pisz do:
First Polish American Detective School
152 West 42nd St., Room 433, New York City.
„Potrzeba ludzi do pracy w różnych branżach — zgłaszać się codziennie od 11 godziny przed południem".

Musicie umieć tańczyć
Kto zwiększa. Nauczcie się natychmiast w starej i najlepszej polskiej szkole tańców.
177 EAST 84th STREET róg 3-ej Avenue
Szybko otwarta.
Cały zaślubowane.
Mamy pięćdziesiąt doświadczonych nauczycielek.

Podaje do wiadomości że
Czesław Godlewski
zamieszkały u mnie pod adresem: 237 Oakland St. Brooklyn, skradł dnia 27 kwietnia $400. I jest od tego czasu poszukiwany.
Kto poda poszukowanej jego adres otrzyma $25.00. Winowajca ma bliznę na karku od noża, czarny zarost i pociągłą twarz, ciemne blond włosy, oczy niebieskie. Udaję się w tej sprawie do czytelników z prośbą o pomoc i wiadomość o nim
ZOFJA GAWLIK
327 Oakland St., Brooklyn, N. Y.

Polsko - Amerykańska Agencja Detektywów „Liberty Detective Agency"
Licencjonowane biuro pod bondem Stany New York
235 E. 11 St. New York City
Udziela bezpłatnych porad codziennie od 8—11 rano we wszystkich sprawach cywilnych, kryminalnych, familijnych, rozwodowych jak również w niezczęśliwych wypadkach przy pracy i innych.
PŁACIMY WYSOKIE NAGRODY
za udzielenie nam informacji o osobach okradających fabryki, kolaja, wozy uliczne, sklepy departamentowe i t. p. Osobom udzielającym nam tych informacji zapewniamy całkowitą DYSKRECJĘ.

DR. RICHTER'S „PAIN-EXPELLER"
Przy pierwszych oznakach przeziębienia, początkowych kłuciach reumatycznych lub nevralgii—użyjcie ten znakomity domowy liniment.
Bądźcie pewni, iż na każdej butelce Pain-Expelleru, jaką nabywacie, znajdujecie nasza marka handlowa z „Kotwicą." — 35c. i 70c. w aptekach lub u
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 Sw. 4th Street
Brooklyn, N. Y.

ROSALIE F. JANOER
POLSKA ADWOKATKA
odjeżdżająca do Warszawy, podejmie się spraw sądowych i przyjmie pieniądze do wręczenia.
Pokój 511, No. 1 Union Square, New York City.

OKULARY I SZTUCZNE OCZY
Po dobre i dobrze dobrane okulary udaj się do nas przy pierwszych oznakach złego wzroku. I daj Twą siłę wzroku poprawić dobremi okularami i dobrze dopasowanemi. Oczy badane przez specjalistów.
GWARANTUJEMY DOKŁADNOŚĆ
CENY DOSTĘPNE I NAJWYŻSZE
DR. B. BECKER
OPTOMETRYSTA I EKSPERT OPTYK
213-215 East Broadway, St. blisko Clinton Street.
262 East Fordham Rd. (Bronx) Aeolian Hall Budynek, Tiebolt Ave., blisko Grand Concourse.
110 Lenox Ave., blisko 116 Street.
1709 Pitkin Ave., blisko Rockway Ave., Brooklyn, N. Y.
896 Prospect Ave., Bronx, blisko stacji subway.
2312 — 7 Ave., między 135 i 136 ul.
Zakład pod 100 Lenox Ave. otwarty w niedzielę od godziny 9 rano do 3 po poł.

Pluskwy, gnieżdżą się i kryją tam gdzie ich widzieć nie można
AJE „BULLDOG" znajduje je gdziekolwiek są — w szparach, pod cynkiem, albo lodownią, za obrazami, w zaniedbanych kątach. Jedno postrzyknięcie tym zabójczym proszkiem a pluskwy rażone są śmiercią.
„Bull Dog" jest łatwy do zastosowania — wystarczy zrobić dziurkę w wygodnej paczce, ścisnąć boki a proszek strzela w kryjówki pluskw. Gospodynie wybierają go, ponieważ ma przyjemny zapach i działa cudownie, niszcząc zarazem wszelkie owady. Jest on wyrabiany z tartych kwiatów wschodnich; nieszkodliwy dla ludzi albo zwierząt, a jednak sprawia niezawodną śmierć pluskwom.
Owady mnożą się szybko. Wytępcie je zanim zagnieżdżą się.
Jeżeli nie możecie go nabyć u waszego grosernika albo aptekarza, przyślijcie z jego adresem 10 centów na pudełko okazowe
FRANK LABORATORIES, Cincinnati, O.
Send 10¢ for Sample Package

$15 do $35 dziennie

Każdy może zarobić z naszą ostatniej chwili maszyną, która wykancza fotografje w jednej minucie na początkowe. Nie potrzeba żadnego doświadczenia. Nauczymy Was jak robić nią w jednej godzinie.

UWAGA: O którey pracuję cały tydzień za małe pieniądze, mogą zarobić przed Sobotę! Niedziele więcej, niż cały tydzień w fabryce.

Przyjdźcie wprost do nas, lub piszcie po DARMY katalog.

BENSON CAMERA CO.
25 Delancey Street
New York

J. HELLER
ADWOKAT I NOTARJUSZ
przyjmuje wszelkie sprawy amerykańskie, jakoteż stanowe w swojem biurze, przy
233 E. 14th Street, New York City
Bezpłatna porada prawna między 6—7 wieczorem

DR. BRYAN
335 EAST 17 ST., NEW YORK CITY
(pomiędzy 1 a 2 Ave.)
Leczy chronczne choroby, krwi, nerwów, narek i pęcherza najszybsze wyleczenie.
Godziny:
8 rano do 8 wieczór. — W niedziele od 9 rano do 1 po południu.

Dr. H. E. COOK
CHOROBY OCZU, USZEW, GARDŁA I NOSA
GODZINY:
Od 4 popoł. do 7 wieczór.
Także i w niedziele na samoróżnie.
56 West 82 st.
NEW YORK CITY
Tel. Schuyler 0177

Telefon: Orchard 1981.
JÓZEF HALICKI, M. D.
LEKARZ
GODZINY:
12 do 2 po południu,
6 do 8:30 wieczór.
W niedziele od godziny 3-ej po poł.
311 E. 10th Street
NEW YORK

Dr. G. H. SOŁTYS D. C.
CHIROPRAKTOR
GODZINY: 10—12 rano, 2—6 po poł.
Poniedziałki, środy, soboty do 8 wiecz.
Niedziele: 10—12 rano.
207—2nd Ave., róg 13 ulicy, New York
Tel. Stuyvesant 7045.

NOSA, GARDŁA, USZU I OCZU SPECJALISTA
Godziny: Rzana 11—1. Wiecz. 6—7.
DR. J. SALZMANN
218 E. 15-ta ulica (pom. 2 i 3 Ave.)
Telefon Stuyvesant 6276.

50 LAT PRAKTYKI wśród POLONJI
Dr. Messinger
Optyk i Okulista
Gruntowne badania oczu i dopasowanie szkieł. Zamówienia uskutecznione na dogodnych warunkach.
103½ St. Marks Pl. (E. 8 ul.) N. Y., N.
Najrzetelniejsze szkiełka polskiej. Nasze okulary odpędzą Wam bóle głowy.

Tel.: Orchard 6794.
Szanowni Polacy! polecam się
LEKARZ-DENTYSTA Z WARSZAWY
DR. J. GITLIN
Staranne roboty wedle najnowszych metod.
Dogodne warunki.
154 East 7-ma ulica, New York City
(róg Ave. B.).

Sumienna i fachowa obsługa.
Ceny umiarkowane.
Telefon: Dryden 8836

TEETH EXTRACTED

DR. H. J. KORNBLUH
Mostki, korony, płyty i wszelkie naprawy. Wyrywanie zębów bez bólu.
162 Ave. B, róg 10 ulicy
nad sklepem United Cigar Store.
NEW YORK, N. Y.

ARENA AUTO SCHOOL

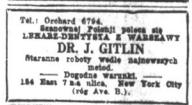

BEZ POSADY!
Uczniowie nasi dziś pracują i są szczęśliwi, gdyż nauczyli się fachu i zarabiają dziś od 25 do 50 dolarów tygodniowo.
SZKOŁA MAMA posiada 5 systemów automobilów ostatnich modeli z 1921 r., na których uczymy po polsku kierowania, jazdy i mechaniki. Kurs trwa do 4-ch tygodni. Dostarczamy posady. Uczcie się fachu, który popłaca. Dla pracujących szkoła otwarta w niedzielę.
Pisarze po książkę darmo do:
ARENA AUTO SCHOOL
151 West 54th Street, New York

National Auto School

226 EAST 14th STREET
Blisko Trzeciej Avenue
Dajemy najlepsze szkoła we wszystkich języku, robimy naprawy i jazdy na automobilach ostatniej konstrukcji, pomagamy w dostaniu posady. Gwarantujemy utrzymanie posadowie.
Klasy otwarte dzienie i wieczory.
KOMPLETNY KURS $25.00.

Kronika miejscowa

Dzisiaj: Norberta i Klaudji

STAN POWIETRZA
Dzisiaj: Pogoda.

STAN MARKI
Wczoraj płacono 3.500.50 mk. za 1 dolara.

DZISIAJ
o godzinie 7:30 odbędzie się w Domu Narodowym nadzwyczajne posiedzenie koła 55 S. L. P. „Wyzwolenie".

Z wiadomości otrzymanych z kraju wynika, że walka przedwyborcza rozpoczęła się na całej linji. Okazało się, że zwarta falanga naszych wrogów, wrogów Polski Ludowej, Polski postępowej uzbrojoną w dolary, zebrane tu od niewinnych ofiar ciemnoty ruszyła przeciw ludowi i przemocą chce zepchnąć szerokie masy ludu pracującego do dawnego stopnia bezprawia i wyzyskiwania.

Prosimy nie tylko członków Wyzwolenia, ale wszystkich, którym dobro ojczyzny na sercu leży, aby przybyli na posiedzenie dzisiejsze i aby dłoń bratnią podali w walce z wspólnym wrogiem.

Cześć!

St. Dzierżek.

SZKOŁA RADY OŚWIATOWEJ
daje na zakończenie roku szkolnego przedstawienie, na którym wystąpi wyłącznie młodzież szkolna, kierowana znanemi siłami p. t. „Dzień Odrodzenia Polski".

Ponadto dla urozmaicenia wieczoru, będą deklamacje, śpiewy solowe i t. d.

Po przedstawieniu nastąpi bal przy doskonałej muzyce.

Polonja, która na ostatniem przedstawieniu gwiazdkowem, była zdziwiona niepomiernie postępem dziatwy — spodziewać się należy — zechce i tym razem wypełnić salę po brzegi.

Rada Oświatowa przygotuje masę lodów dla dzieci na ochłodę.

Komitet.

W SĄDZIE

Henryk Theis, agent, aresztowany został na żądanie żony i oskarżony o porwanie dziecka Theiss przed rokiem rozwiódł się z żoną. Dziecko przypadło matce. Ojciec tak bardzo tęsknił za dzieckiem iż je zabrał ze sobą, co stało się powodem jego aresztowania. Mimo rozwód, Theiss jest ojcem tego dziecka. „Niepisane prawo" przyznaje ojcu prawo zabierania dzieci. Atoli pisane prawo znajdzie dość powodów by go ukarać. Zgrzyty rozwodowe.

Baczność Polacy!
MALARZ-TAPICER
wykonuje wszelkie prace po najniższych cenach dziennie albo za kontraktem.
EDWARD MAIGLOW,
726 E. 6 ulica, New York
Telefon Orchard 8655.

GÓRĄ OŚWIATA

Nowa szkoła została owarta w mieście New York. Szkoła pierwsza i jedyna w swoim rodzaju. Już samo pojęcie szkoły zmusza nas do wielkiego szacunku, tembardziej gdy dowiadujemy się, że położona jest w gmachu na Broadway w pobliżu 24 ulicy i że do niej uczęszczać mogą tylko dorośli. Przedmiotem wykładanym jest — tryk prohibicjonistyczny. Jestto bowiem szkoła dla ajentów prohibicyjnych. W kołach miarodajnych liczą się z wieczną prohibicją.

ZNAK CZASU

Panna Rose Reizen licząca 12 (!!) pięknych wiosen uczęszczająca do wyższej szkoły targnęła się na własne życie i napiła się jodyny. Niezręczną samobójczyni odwieziono do domu. Przyczyną samobójstwa była prawdopodobnie nieszczęśliwa miłość, albo niechęć do życia. — „Młodość nie radość".

W przeciągu 5 miesięcy 27 ma łych banków zbankrutowało. Majątek wynosił $3,453,663, długi wynosiły $8,297,715. Lekkomyślni spekulanci zapłacili — pięć miljonów dolarów.

DOBRA SŁUŻĄCA.

Wczoraj aresztowano 36 letnią murzynkę Gertrudę Arthus, za to, że opuściła i bez opieki pozostawiła 15 miesięcy licząca dziecko pani W. Goldfarb, u której była zajęta. Pan i pani Goldfarb wyjechali na świeże powietrze, a dziecko zostawili pod opieką murzynki. Po przyjeździe do New Yorku zastali blade i wycieńczone dziecko w oknie. Drzwi były na klucz zamknięte. Rodzice przez okno wdarli się do mieszkania i natychmiast zawołali lekarza, który orzekł, iż dziecko conajmniej przez trzy dni nie miało nic w ustach. Wczoraj aresztowano służącę, która prawdopodobnie jest umysłowo chora.

Gdyby sędzia policyjny zapytał 1000 matek, jaki wyrok wydać, otrzymałby zapewne odpowiedź, że do aresztu pójść powinna pani Goldfarb, która na świeże powietrze wyjechała, a dziecko zostawiła pod opieką służącej.

ZABAWKI DLĄ DZIECI.

Dwie panienki chciały koniecznie widzieć strażaków jadących na dzwoniącym wozie i dały fałszywy alarm z aparatu umieszczonego na rogu pierwszej Ave. i 38 ulicy. Na szczęście w pobliżu znajdował się policjant, który przerażone dzieci odprowadził do sądu dla małoletnich.

Cztery osoby zostały ciężko ranne wskutek zderzenia się 2 samochodów na 153 ulicy w Bronx.

Eliza Dane „Miss Passamody" najpiękniejszą indjanka

Myrtle Billing, adoptowana została przez panią i pana Billing. Obecnie odziedziczyła ogromny majątek i adoptowała przybranych rodziców

PO ŚLUBIE.

Młoda panna R. wyszła za mąż za J. Ryana w lutym 1922 roku. W marcu mężulek został aresztowany, a wczoraj zasądzony został na 25 lat więzienia za rabunek. Ryan był kilkakrotnie karany. Nieszczęśliwa małżonka zemdlała w sądzie, gdy wyrok został ogłoszony.

Komisarz Enright odjechał do Europy, by studjować stosunki w Europie. Nasze błogosławieństwo na drogę i dobra rada, aby przywiózł medycynę przeciw fali zbrodniczości, — zapewne uprzyjemnią mu podróż.

SIELANKA

Na kobiercu małżeńskim związek małżeński zawarli wczoraj H. E. Taylor, liczący 80 lat i J. Oakes, licząca 73 lata. Stara-młoda-para kochała się przed 50-ciu laty, ale przeznaczenie trzymało ich zdala. U schyłku życia ziściły się marzenia z przed 50 laty.

JESZCZE NIE.

W zawikłanym, tajemniczym, podejrzanym i szeroko omawianym procesie Warda, dotychczas żadnego rezultatu niema. — Twardy orzech do zgryzienia, gdy miljoner coś zrobi. Czy to bies — czy to pies?

PIJANY SZOFER.

H. Smith, lat 23, zabity został w dorożce samochodowej w pobliżu 51 ulicy, gdy dorożka wskutek nieostrożności pijanego szofera najechała na słup żelaznej konstrukcji górnej kolei. Szofera aresztowano. Smitha odwieziono do kostnicy.

Z PRZYJŚCIEM LATA WIĘCEJ „TALC" POTRZEBA!

Nie tak, jak pies, który poci się przez język, ludzie pocą się przez ciało. W gorących dniach letnich talc puder jest najbardziej ochładzający i pomaga tym którzy go używają zachować chłód i wygodę.

Dla dziecka po kąpieli, po goleniu, na ręce, nogi i plecy opalone przez słońce, gdy się jest w miejscu kąpielowem, talc puder jest bardzo przyjemny i ze wszystkich talcums, te robione przez sławny dom COLGATE & CO., cieszą się godną zazdrości reputacją. COLGATE TALC PUDRY są robione z najwyborniejszych materjałów; są robione z największą uwagą przez doświadczonych robotników; są one przyjemnie perfumowane i są skuteczne.

Wszystkie apteki i departamentowe sklepy mają COLGATE TALC PUDRY na składzie. Hojne używanie talcum pudru jest łatwy sposób zachowania wygody w najgorętsze dnie.

HUMOR

in Witos: — Myślę nad tem, w jakim kostjumie iść na redutę, aby mnie nie poznali.

Tramtadracki: — Co tam kostjum, panie Wincenty, włóż pan krawat, to i tak pana nie poznają.

— Podobno żona Mjchalskiego — skarży go o rozwód, podając jako powód okrucieństwo.

— Co mówisz? Cóż ten brutal jej uczynił?

— Ano ze złości podrapał jej fotografję paznogciami.

NA ZIEMI

Adam: — Słuchaj Ewunio, czy ty wisz o tem, że w raju Ewa nie żądała pieniędzy na nową suknię?

Ewa: — Pewnie, że wiem, ale dziś liście figowe nie są w modzie.

— Moryc, jak twój tata ma trzy dolary, 5 franków, 8 koron, to ile on ma razem?...

— He, to nie wiem, ale że ma zmartwienie z powodu spadku waluty, to wiem pewno!

POSZUKIWANIA

Konsulat Generalny uprasza osoby niżej wyszczególnione lub osoby mogące udzielić informacji o nich) o łaskawe zgłoszenie się pisemnie lub osobiście do Konsulatu Polskiego, 953 Third Ave., New York City, celem otrzymania wiadomości w sprawach rodzinnych lub majątkowych.

Wojciech Blacha.
Grzegorz Bazliński, Providence, R. I.
Piotr Alfons Kananczuk
Darczyk z pow. Kowel, z. Wołyńskiej.
Jan Puźnior (Rużniar) New Castle, Pa.
Zygmunt Chorzewski
Ks. Maciejewski, Brooklyn, N. Y.
Sylwester Ostrowski, Boston, Mass.
Artur hr. Czerep - Spiridowicz, New York.
Antoni Kleszczuk.
Malwina Łopkowicz.
Józef Pawłowski, z pow Rypin.
Stanisław Jankowski, z pow Ostrowskiego — Bridgeport, Conn.
Konstanty Maliszewski, z pow. Bobrujskiego, New York.

Z Brooklyna, N. Y.

KÓŁKO DRAMATYCZNE

urządza Przedstawienie i Bal, odegraną będzie sztuka pod tytułem; „Ulicznik Chicagoski i Szewc - Atleta", komedja w dwóch aktach i inne niespodzianki. W niedzielę dnia 11-go czerwca 1922 roku, w Elm Theatre, 100 Ennis St., Staten Island. Muzyka doborowa polska. Cena biletu 75 cen., początek o godzinie 5-ej po południu.

TOWARZYSTWO ŚPIEWU „LUTNIA"

Tow. Śpiewu „Lutnia" stare i dobrze Wam znane, urządza Piknik, dnia 23 lipca w Cypres Hill Parku, na który spodziewamy się, iż Szan. Rodacy i Rodaczki przybędą z ochotą, bo będzie się można ubawić do woli. Muzyka prof. J. Mroza.

O przybycie uprzejmie uprasza

Komitet.

ROZCZAROWANIE

Młoda panna, której nazwiska policja nie podaje, poznała w Manchester (Anglja) sportowca Hilla, który się jej oświadczył — z miłości. Grzeczny był i układny, więc panna N. obiecała mu rękę. Hill wrócił do Ameryki i wkrótce posłał swojej narzeczonej biżuterję wartości 10,000 dolarów, jakoteż liczne kosztowne podarunki. Wczoraj po długiej miłosnej korespondencji panna przyjechała do Ameryki by na kobiercu małżeńskim podziękować Hillowi za ko sztowne prezenta. W przystani niecierpliwie na nią czekał — detektyw. Pan Hill był bowiem bandytą pierwszej klasy, kilka razy odsiadywał w więzieniu i ostatnio ukradł biżuterję warto ści 26,000 dol., których część posłał narzęczonej w darze. Detektyw otrzymał rozkaz odebrania od biednej panny biżuterji. Rozczarowanie.

I. Tinstein i M. Smith, znienawidzeni ogólnie przez karczmarzy agenci prohibicyjni, najechali zeszłej soboty 50 lokali w Brooklynie i w żadnym z nich nie odmówili im właściciele napitku. Za swoje dobre chęci każdy z nich otrzymał federalny pozew, nakazujący im stawić się w sądzie na przesłuchy. Między aresztowanymi są też i trzy kobiety.

Najazd dokonany został na rozkaz dyrektorów stanowych. Agenci podróżowali w wielkim samochodzie i w ciągu dnia odwiedzili wszystkie dzielnice Brooklyna. Odwiedzali pierwszorzędne kabarety i liche knajpy. W sobotę wieczór około 95 agentów odwiedziło też i Bronx, systematycznie obchodząc wszystkie knajpy. Zabiegi ich spełzły jednak na niczem, ponieważ jak agenci powiadali, nieznany jakiś osobnik powiadomił wszystkich salonistów w Bronx o majacej się odbyć nagonce.

PAMIĘTAJCIE O WDOWACH I SIEROTACH NA G. ŚLĄSKU

Dr. Franciszek W. Wiński
Owa biura w Brooklynie.
548 Leonard St. 118 North 9 St.
blisko Nassau Av. blisko Berry St.
Godziny przyjęcia:
1—2 po poł. 7—8 z rana
6—8 wieczór 5—6 wieczór.
Tel. Greenpoint 3735 i Greenpoint 3406.

Tel.: Greenpoint 6718.
Dr. Ludwik Gryes
126 Eckford St., Brooklyn.
Godziny przyjęcia:
1—3 i 6—8 po południu.
w niedziele 1—3 tylko.

Telefon 4517 Greenpoint.
DR. JÓZEF GLAMKOWSKI
203 BEDFORD AVE.
blisko North 6-ej ul. Brooklyn, N. Y.
Odbiera godziny:
Od 1 do 3 popołudniu; od 6 do 8 wieczorem. W niedziele od 10 do 12 przed południem.

Telefon: South 996.
St. M. Lewandowski, M. D.
Specjalista Chirurgi
GODZINY:—
9—10 rano.
1—2 po poł.
6—8 wieczorem.
707 Fourth Avenue
blisko 22-ej ulicy
BROOKLYN, N. Y.

Tel.: 9499 South.
DR. A. W. RUSIN
CHOROBY KOBIECE I CHIRURGJA
886 17th Street, Brooklyn, N. Y.
Godziny ordynacyjne:
od 11 do 1 po południu i od 7 do 8 wieczór. W niedziele tylko do zamówienia

Tel.: Williamsburgh 4272.
DR. S. REINHARD
CHOROBY OCZU, USZEW I GARDŁA.
Dobieram okulary.
GODZINY:—Rano do 1-ej. — od 6—8 po południu. W niedziele: 9—11 rano.
481 BEDFORD AVE.
rog Division ul. Brooklyn, N. Y.
Mówię po polsku.

Telefon: Greenpoint 5279.
Dr. Marian R. Świdziński
GODZINY OFISOWE:—
1—3 po poł. i 6—8 wiecz.
Oprócz niedziel i świąt
172 Metropolitan Avenue
pom. Bedford Ave. i Berry St.
BROOKLYN, N. Y.

Po dobrą fotografję
udajcie się do prawdziwego
ARTYSTY FOTOGRAFA
M. KICZASA
Wykonuje zdjęcia jak najstaranniej i po najniższej cenie.
DWA STUDJA:
227 Bedford Av. 579 Grand St.
Telefon: 4696 Greenpoint Telefon: 4093 Stagg.

W SERCU POLONJI—W GREENPOINT
Dr. H. Meinwald
Lekarz Dentysta
Roboty gwarantowane.
Dogodne warunki.
983 Manhattan Ave. Brooklyn, N. Y.
Cor. Huron St.
Tel.: Greenpoint 4266.

Phone Greenpoint 5812.
DR. ANTONI PETRIKO
DENTYSTA - CHIRURG
889 BEDFORD AVENUE
cor. North 4th St.
Williamsburgh.

Moja długa praktyka przy stomatologji ze gwarantuje Wam zadowolenie
Założone 1902 roku.
I. M. KURTIS
Dentist - Chirurg
1028 Broadway, Brooklyn, N. Y.
Otwarte wiecz. naprzeciw „The Berlin"
Najlepszy szkła w pracowni na miejscu

Tel.: South 8329.
Z. A. Beck, Kontraktor Ciesielski i Budowlany
Ciesielska budynkowa robota i reperacja. Roboty cementowe i murarskie. Zakładam letnie siatki i zimowe okna do domów. Zakładam okna do ganków — Wszelkiego rodzaju dachy i reperacje tychże.
293½ — 9th Ave. So. Brooklyn, N. Y.

SPECJALNE ZAWIADOMIENIE
OBCHODZIMY OBECNIE NASZĄ PIERWSZĄ ROCZNICĘ ZAŁOŻENIA INTERESU
Z okazji tej rocznicy, ofiarujemy Wam specjalnie niskie ceny na wszelkich robotach, a więc zakładaniu przewodników elektrycznych oraz na przyrządach i instrumentach.
Teraz jest Wasza sposobność korzystać z tej niezwykłej oferty.
Z głębokiem poważaniem
A. CISEK, Kontraktor Elektryczny
568 Manhattan Ave. Brooklyn, N. Y.
Tel.: Greenpoint 6254.

P. YOLLES:

Krople i Centy

Na widok morza nikt o kroplach wody nie myśli. Często sama myśl, iż olbrzymie głębokie morze z drobnych kropli się składa, do wyobraźni przedostać się nie może. Zadowolone widokiem masy oko nie dba o drobne składniki, bierze całość tak jaką jest.

Pod szkiełkiem miskroskopu jedna kropelka wody przedstawia odrębny światek w którym żyją tysiące mikrobów i bakcyli. -- Własnym oczom wierzyć się nie chce, pojęcie nie może objąć tej olbrzymiej przestrzeni jednej kropli, w której szybko poruszają się tysiące drobniutkich istot.

Dopiero po oglądnięciu kropli wody pod mikroskopem widok morza prowadzi myśli nasze na inne drogi. Widzimy wtedy całość ale rozumiemy drogą uczucia i wyobraźni, przeogromny jego rozmiar widząc w niem nie zliczoną ilość drobnych kropli i niezliczoną ilość życia w każdej kropli.

Zarząd kolei zamierza obniżyć płacę robotnikom o 5 centów na godzinę.

Co znaczy 5 centów?

Z tych 5 centów zarząd kolei zaoszczędzi 50,000,000 dolarów rocznie -- na korzyść akcjonarjuszy.

Co znaczy poniewierany marny cent wałęsający się po kieszeniach?

Podniesienie ceny gazu, elektryczności, przejazdu i t. d. o drobnostkę jaką jest cent daje miljony dolarów.

W tych poniewieranych, wałęsających się centach i niklach mieści się tajemnica miljonowych zysków, olbrzymich majątków i dochodów.

Pięcio — i dziesięciocentowe sklepy Woolworth oblicające zyski w centach, mają obroty miljonowe, zyski miljonowe, dają tysiącom zajęcie.

Ci, którzy centami i niklami szastają, których szacunek zaczyna się dopiero od dolara nie wiedzą, że jedna ósma część centa na giełdzie nowojorskiej przedstawia poważny „ruch" i pachnie dużymi zyskami.

Ci, którzy gołem okiem na centy patrzą, powinni zastanowić się nad tem, że w drobnym tym mierniku pracy i wartości mieszczą się tesame błogosławieństwa co w zerach 100-dolarowych baknotów.

Powinni przez zrozumienie wartości centa zrozumieć wartość dolara, powinni przedstawić sobie, że za 5 centów mogą odbyć podróż z Van Cortland Parku (242 ulica) do Canarsie—lub raczej, że w braku nikla musieli by pieszo tą drogę odbyć, czyli chodzić przez 36 godzin.

Wartość centa ten ocenić potrafi kto centa potrzebował a go nie miał.

Sprytni kupcy nowojorscy reklamując towar, podają cenę w olbrzymich dolarach i drobnych centach. Suknia u nich kosztuje $1.99.. A panie wolą zapłacić $1.99 aniżeli 2 dolary. W tem sęk i spryt reklamy. Suknia kosztuje jednego dolara i 99 centów a nie dwa dolary.

W świetle cyfr

5,429,596,192

marek wynosiły wpływy do skarbu dnia 25 marca 1922 roku z daniny.

2,787,504,000,000,000

marek wynosił obrót centrali i 41 oddziałów Banku Państwa w Polsce.

41,609,192

osób powyżej 10 lat pracowało w Stanach Zjednoczonych w roku 1920. (Reszta używała lub głodowała).

7,925,6

mil wynosi średnica ziemi.

3,109

strajków zanotowano w roku 1920 w Stanach Zjednoczonych.

150,000,000

osób włada jeżykiem angielskim

238,862

mil oddalony jest księżyc od ziemi.

Luźne kartki

Zamrożone życie

Uczeni współcześni coraz nowych próbują sposobów, utrzymanie sił życiowych na dnie mających. Słyszeliśmy już wszyscy o metodzie prof. Steinacha w Wiedniu; ostatnio w Ameryce, prof. William J. Thayer przeprowadzi udaną próbę zamrożenia i zakonserwowania przez jakiś czas życia u zwierząt. Najlepsze wyniki osiągnął u zwierząt zimnokrwistych, jaszczurek i żab, ale skutecznem okazało się również zamrożenie u myszy i szczurów. Żywe zwierzątko zamyka się w naczyniu napełnionym płynnem powietrzem, 49 stopni Celzjusza i doprowadza się im tien potrzebny do oddychana tylko w czasie zamrażania, trzymając potem naczynie hermetycznie zamknięte tygodniami, a nawet miesiącami w szafie. Gdy po tym czasie zamarznięta i zupełnie sztywna żaba wystawić znów na działanie zwykłej temperatury powietrza, budzi się ona znów do nowego życia. U zwierząt ciepłokrwistych potrzebne jest podrażnienie za pomocą działania elektrycznego i chemicznego, by je do życia powrócić. W życiu praktycznem, w chirurgji nowa metoda znalazła już zastosowanie, pozwalając żywe tkanki konserwować całemi tygodniami. Czy w przyszłości uda się zamrażać większe stworzenia niż myszy i szczury, tego chwilowo przewidzieć nie można.

Myśli

Wszystko przejdzie na potoku,
Wszystko zniknie na głębinie,
Co widome tylko oku,
Lecz Idea nie przeminie!

Zygmunt Krasiński
(Przedświt).

* * *

Ojczyzna jest rzeczą wyborną,
ale nie ta, co kipi gorącą pianą
we łbie szaleńców.

Bron. Trentowski
(Chowanna).

* * *

O kawał ziemi ludzkie dobija się plemię:
Zostań cichym, a możesz posiąść całą ziemię.

Adam Mickiewicz
(Błogosławieni cisi).

* * *

To nie wstyd, ani nieszczęście biednym być, trzeba tylko i sobie i ludziom pokazać, że biedny człowiek radę sobie dać umie i jak niepotrzebną pokrzywa na tym świecie nie wyrasta.

* * *

Prawdziwje uczciwą kobietę nie gniewają ani smucą wymyślane na nią baśnie, ale tylko śmieszną i litość wzbudzają dla tych, co je sieją.

E. Orzeszkowa.

Rycina przedstawia posiedzenie bankierów w Paryżu. Z lewej strony Morgan.

Słowniczek

Kaylofon (g.) — instrument muzyczny złożony z beleczek drewnianych stopniowanych co do wielkości, ułożonych na słomie i uderzanych młoteczkami drewnianemi.

Presja (f.) — przymus, nacisk.

Skaut (a.) — członek drużyny skautowej (młodzież w wieku szkolnym, zorganizowane) celem ćwiczeń wojskowo - gimnastycznych pod gołem niebem, oraz wyrabiania siły i hartu ciała; orjentowania się i obserwacji, bystrości zmysłów, siły, charakteru, szlachetności uczuć,—koleżeństwa, miłości ojczyzny i wzajemnej pomocy); inaczej:—wywiadowca - harcerz.

Literatura

Władysław St. Reymont

urodzony w r. 1868 w gub. Piotrkowskiej, był praktykantem rolniczym, dwukrotnie próbował zostać aktorem, pełnił służbę na kolei, a nawet napisał się na nowicjat do Paulinów w Częstochowie.

Utwory: Pielgrzymka do Jasnej Góry, Komedjantka, Fermenty, Ziemia Obiecana, Lili, Sprawiedliwie, Zapóźno (dramat) W Jesienną Noc, Przed Świtem, Z pamiętnika i Chłopi.

Indywidualność Reymonta uderza śmiałością i szczerością. Opisy przyrody są pełne kolorytu i nastrojów. Artystycznie daje charakterystykę typów i duszy zbiorowej ludu. Arcydziełem są chłopi. Reymont opisuje wieś polską z mistrzowską plastyką. Jestto epopeja w stylu homerowskim. Świeżość wrażeń, wypukłość opisów, tęgość i barwność w ujęcie każdego przedmiotu, opisy tańców, życie przyrody i galerja postaci tak mistrzowsko oddana, że arcydzieło to znalazło wstęp do literatury światowej i przetłumaczone zostało na wszystkie języki. Nadzwyczaj świeżym i rdzennym jest styl Reymonta.

Wacław Rolicz Lieder

urodzony w roku 1867, studjował na uniwersytecie krakowskim, potem pracował w akademji dyplomatycznej w Wiedniu i Paryżu. Władał językiem arabskim i tureckim i wczytywał się w utwory poetów orjentalnych, co wpłynęło znacznie na jego formę. Nie wszystkie jego utwory zostały wydane. Nadzwyczajną prostotą i młodzieńczem oddaniem się ideałowi romantycznemu uderzają Pieśni niepodległe.

Utwory: Z księgi lirycznej; Dokument wszeteczeństwa gazelarskiego, Wiersze Perskie. Nowe wiersze: Czterowiersze Abu Sajid Fadlułat i Pieśni niepodległe.

* * *

(Z nowych wierszy).

Nadal będę już tylko bryłą nie umarłą,
Głazem, który owiewa trwoga przeraźliwa,
Spokojcym w mgłach ciężkich niektóre Sahary,
Sfinksem starym, o którym nie wie świat niedbały,
Pomnietym na mapie, czarotwórczo który
Pieśń wygłasza w purpurze gasnącego sło

Korespondencje

BAYONNE, N. J.

Polsko - Amerykański Obywatelski Klub urządza piątą roczną wycieczkę wodną wielkim i wspaniałym parowcem „Cygnus" of the Iron Steamboat Co., zabierającym na swój pokład około 2000 pasażerów. W niedzielę 25 czerwca parowiec odchodzi z 1-ej ulicy w Bayonne, o godzinie 9-ej rano, a także przystaje i w Jersey City przy doku foot of Morgen St., a stamtąd odchodzi o godz. 10-ej rano i wszyscy jedziemy piękną drogą do Rockaway Beach.

Z wiecu górnośląskiego

We środę 31 maja odbył się w sali Hooper Cooper wiec, na którym przemawiał kap. Hauke-Grzesik, delegat Związku byłych powstańców górnośląskich.

Szeroki gość rozwijający przedstawił bohaterskie walki ludu górnośląskiego z prusakami, poruszając do głębi serca i dusze zebranych. Obrazki świetlne z najważniejszych wydarzeń na G. Śląsku dopełniły całości.

Osób zebrało się niewiele, a to dlatego, że nie było należytej agitacji. Wiec powinna urządzić Rada Zł. Tow. i w innej sali. — Sporo osób żałowało, że dowiedzieli się zapóźno, albo wcale o wiecu nie wiedzieli.

Ogólna opinja jest za urządzeniem drugiego wiecu w Bayonne, zanim kap. Hauke-Grzesik odjedzie do kraju.

Na wniosek przewodniczącego ob. J. Węgrzyńskiego, złożyli imiennie na Górny Śląsk:

J. L. Węgrzyński	$4.00
A. Kyterski	2.00
K. Wieczorek	2.00
S. Boronowski	2.00
J. Tonikiewicz	2.00
Z. Zimnoch	1.00
K. Zimnoch	1.00
J. Laskowski	1.00
J. Turek	1.00
J. Erdin	1.00
J. Kordilow	1.00
L. Gasion	1.00
F. Limanowski	1.00
M. Pierog	1.00
A. Sowieca	1.00
F. Korns	1.00
T. Jajko	1.00
S. Partykula	1.00
S. Krasiński	1.00
P. Kuczyński	1.00
W. Skowroński	1.00
J. Boranowski	1.00
J. Gancarski	1.00
N. N.	1.00
Razem	$31.00
Drobna kolekta	$18.86
Razem	$49.86

Z. Zimnoch.

NEWARK, N. J.

Sprawozdanie z wiecu Górnego Śląska.

Wieczorem 30 maja br. odbył się wiec Górnego Śląska w Polskim Klubie Oświatowym. Około godziny 8 wieczorem krzesła były wszystkie zajęte przez publiczność, która przyszła dowiedzieć się o Górnym Śląsku z ust bohatera dowódcy powstańców na Górnym Śląsku kap. Hauke-Grzesika.

Ob. Szczepan Zarzycki otworzył wiec powołując ob. R. Borkowskiego na sekr. wiecu, a kapitana Hauke-Grzesika na mówcę. Zagrzmiał gromki i wspólny okrzyk „niech żyje!". Mowa kap. Grzesika wywarła silne wrażenie na słuchaczach. Przez cały czas zachowano wzoro wy spokój i powagę, tak jak przystało na uświadomionych obywateli, którzy wiedzą jak ojczyźnie w potrzebie służyć, którzy nie krzykiem, nie obłudą, ale systematyczną pracą uświadomiania wolnej myśli dążą do szczęścia dla wszystkich. Każdy kto był na wiecu wyszedł zadowolony i pokrzepiony na duchu, że spełnił wedle swych sił swój obowiązek dla Polski.

Po mowie zarządzono kolekte drobną i imienną na rzecz Górnego Śląska.

Imiennie złożyli ob.:

P. Kowalski	1.00
T. K	1.00
J. Goleniak	1.00
R. A. Borkowski	1.00
Babicz	1.00
B. Garbacz	1.00
P. Górski	1.00
Paweł Górski	5.00
Jan Kossak	2.00
J. Poszyński	1.00
J. Barski	1.00
J. Szapiński	2.00
Józef. Wilmański	2.00
Sypniewski	1.00
Krejp	1.00
Dąbrowski	2.00
Kotula	1.00
Rokita	2.00
Mazurek	2.00
Wład. Kęsik	3.00
Ema Bloch	1.00
St. Oszast	5.00
Jankowski	1.00
Tamowski	2.00
Paweł Garbacz	1.00
D. Tuczkowski	1.00
Adam Pujat	1.00
Michał Cwikowski	2.00
Szczepan Zarzycki	1.00
T. Burdyl	1.00
M. Chachuła	1.00
St. Sternik	1.00
Karol Burkart	1.00
A. Koof	1.00
Władysław Jania	2.00
Jan Kałużniak	1.00
St. Bolesławski	10.00
Gasiński	2.00
Stamczewski	1.00
J. Dorst	1.00
W. P.	2.00
Tekla Czarnik	3.00
L. Barkwoicz	1.00
Antoni Purzycki	1.00
Kujtkowski	1.00
Majewski	1.00
Parzyński	1.00
Czajkowski	2.00
Marja Wotzler	1.00
Win. Juźwicki	2.00
Wojciech Strzelecki	5.00
Tytus Mazowiecki	2.00
Jan Grzywno	1.00
Adam Dominko	1.00
Jan Sawicki	1.00
F. Szulc	1.00
St. Hankowski	1.00
K. Krajewski	1.00
J. Krajewski	1.00
Bronisław Dowel	2.00
Jan Otłowski	2.00
Paweł Fik	2.00
Julja Handerek	1.00
Michał Skreton	1.00
Władysław Lorenć	2.00
Józef Angulski	1.00
Polski Klub Osw.	25.00
Bezimienie i kolekta	29.80
Razem	$166.80

Zaznaczyć wypada, że kapitan Grzesik wyraził zdumienie taką ofiarą, gdyż się niespodziewał nigdy, by w Klubie zebrał od mniejszej liczby osób nie w innych halach od liczniejszej publiczności.

Powiedziano mu, że my jesteśmy może biedniejsi od innych, ale dajemy to z obowiązku.

Po skończonej kolekcie, pokazywane były obrazki na ekranie z walk żywiołowych uciemiężonej ludności na Górnym Śląsku. Obrazki zrobiły wielkie wrażenie na zebranych. Wszystkim ofiarodawcom kap. Grzesik podziękował w imieniu ludu polskiego na Górnym Śląsku.

R. A. Borkowski, sekr.

TERRYVILLE, CONN.

W sobotę dnia 27 maja, o godzinie 11.45 w nocy na idącego do domu ob. Adama Tańskiego, właściciela sklepu spożywczego, przy ulicy Main, napadło trzech bandytów i pod groźbą rewolwerów zabrali mu $465.50. nie wyrządzając innej szkody— Zawiadomiona o tym policja rozpoczęła poszukiwania, lecz jak dotychczas bez żadnego skutku.

* * *

Wszystkie dziewczęta w Terryville, ogarnęła jakaś manja obcinania sobie włosów do połowy uszów. Śmią także o obcięciu i niektóre starsze panie, ale nie mając z drugiej przykładu, boją się odważyć być pierwszemi. A no, moda i basta.

* * *

Józef Gobicki 8 lat, został najechany przez automobil kierowany przez p. Terry i został tak silnie potłuczony, że na drugi dzień wyzionął ducha w Bristol Hospital.

Tel. Stuyvesant 9178.

POLSKIE BIURO
NOTARJALNE
i REALNOŚCIOWE

Kupno i sprzedaż farm, lot, domów, interesów i t. d.

Kontrakty kupna i sprzedaży. Pełnomocnictwa w sprawach spadkowych.

INFORMACJE W SPRAWIE WYJAZDU DO KRAJU. — PASSPORTY PEŁNOMOCNICTWA, DOKUMENTY.

Informacje ustnie lub listownie darmo

GAWLIŃSKI & CO.
428 E. 16th St. New York City

DROBNE OGŁOSZENIA

Praca dla Mężczyzn

POTRZEBA mężczyzny do roboty w fabryce. Marina Ice Cream Co. 407 E. 121 St., New York City (6m)

POTRZEBNA robotnikowi 30c na godzinę; 10 godzin; nowy „camp" jakie dwa lata roboty. Zgłosić się: Nesters Camp: Sandi Island, Bethlehem, Pa. (3m)

POTRZEBA starszego mężczyzny do pomocy w domu. Zgłosić się do jaitors; 806 E. 151 St. New York City. (6m)

POTRZEBA dobrego krawca do męskiej nowej i starej roboty. — W. Chmiel 507 E. 12; New York City. (7m)

POTRZEBA mężczyzn do mycia naczynia. Zgłosić się „steward" Hotel Gotham: 5 Ave. i 55 St. New York City. (6m)

Sposobność Nadzwyczajna

$30 tygodniowo zapewnione dla zdolnych ludzi. Artykuł pożyteczny łatwy do sprzedania każdej rodzinie polskiej. Informacje: Bazar 133 E. 7 St. New York City. (30m)

Potrzeba górników.

Doświadczenie nie wymagalne
stałe zajęcie
Wsiąść na pociąg z Erie
Station do Franklin St.
N. J.

ZINC CO.
FRANKLIN FURNACE,

PRESSERS na „Kowpie Dolls" potrzeba, dobra płaca. Republic Doll & Toy Corp. 152 Wooster St., New York City. (8m)

Praca dla kobiet

POTRZEBA dziewcząt do roboty w „Flat work Dept." Sun Wet Wash Laundry, 715 E. 11 St., New York City. (7f)

Do sprzedania

NA SPRZEDAŻ dobrze zbudowany dom na dwie familje; 11 pokoi; 2 łazienki; gaz; lota 40x100; własność na rogu. Cena $9500; gotówki $2000. Zgłosić się Master Agency, 113 Main St. Flushing, N.I.N.Y. (12s)

DOM NA CAŁY ROK. Wygodne trzy cztero-piecio pokojowy „bungalowa" po $975, $1125 i $1375; zawierające całą lotę. $250 gotówki reszta na miesięczne spłaty. Wszystkie nowoczesne ulepszenia; blisko miasta. Room 74: 150 Broadway, New York City. (29s)

KTO CHCE sprzedać albo kto chce kupić dom, lotę, farmę, candy store dry goods store, interes krawiecki i t. d., niech się zgłosi do Real Estate, W. Wolańskt, 111 Dupont St., Greenpoint, Brooklyn, N. Y. (18s)

Bądź swym własnym landlordem

½ AKRA ZIEMI
(10 miastowych lot)

$450 GOTÓWKA; $6 MIESIĘCZNIE ZROBI WAM POCZĄTEK.

Piszcie lub zgłoście się po informacje: MERTUCKEE REALTY CO. 206 Broadway, New York City, Room 324.

MEBLE z trzech pokoi do sprzedania, można zamieszkać; tani rent $13; bardzo jasne pokoje. Metrobych. 891 E. 10 St. New York City. (6s)

STATIONERY i ice cream sklep do sprzedania w polskiej handlowej dzielnicy. dobra sposobność dla pojaka; blisko szkół; dobry interes;— $500 tygodniowo obrotu. Zgłosić się: Jos. J. Daring; 43 Third St. Passaic N. J. (8s)

MUSZĘ sprzedać z powodu większego interesu Cigar, tobacco, candy, ice cream, soda, zabawki i stationerie sklep z dwoma pokojami; rent $35; tylko $650 dla prędkiego kupca. 409 Bloomfield St. Hoboken, N. J. (21s)

KRAWIECKA pracownia i meble — wraz z mieszkaniem do sprzedania. 97 E. 7 St.; New York City. Królski. (6s)

MEBLE z dwóch pokoi do sprzedania 517 E. 5 St. New York City; 2 piętro Nr. 5. (6s)

DRY GOODS store do sprzedania. interes dobrze się opłacający, najdogodniejsze warunki. 49 Flemin Ave. Newark, N. J. (22s)

GROSERNIA i bucsernia na sprzedaż w polskiej i ruskiej dzielnicy, z powodu wyjazdu. 92 North St., Brooklyn N. Y. (9-s)

FARMA, 143 akrów; duży sad; dom 11 pokoi; 6 innych budynków; 15 krów: byk; 2 konie; 300 kur: świnie; gęsi; kaczki; cała obsiana. Cena na zawyszytko $5800. gotówki $2000. FARMA 30 akrów; dom 8 pokoi; inne budynki; 5 krów; koń 10 świń; 150 kur; cała obsiana; pół mili do miasta. Cena $3500, gotówki $1500. Pisarko and Pokutny, 429 E. 5th St., New York City. (10s)

GROSERNIA i candy store do sprzedania tanio: blizko szkoły. 336 — 18 St. Brooklyn, N.Y. (6s)

DO SPRZEDANIA candy, drygood i grosernia, z dwoma pokojami; rent $18 miesięcznie; w polskiej i ruskiej dzielnicy; 94 N. 5th St. Brooklyn; N. Y.; Gutowski. (6-s)

Z POWODU większej posiadości jest tanio do sprzedania trzy jedno-akro we farmy; nowy dom; camp: blisko wielkich fabryk w Albany i Schenectady, kara; szkoła, kościół, zdrowa piękna okolica. Potrzeba $1500 gotówki. Właściciel L. Kallen, 335 East 24 St., room 20, albo 73 St. Marks Pl. New York City. (7-s)

FARMA 127 akrów ziemi; 60 akrów obrobionej ziemi, reszta las i pastwisko, woda przepływa przez farmę; sad; dobry dom 8 pokojowy; stodoła; szopa na wóz; kurniki; plac na mleko i lodownia; 10 krów; 2 świnie; 2 konie, 270 kur; 4 wozy; różne narzędzia do farmy. Cena $4500. Gotówki 1900. Mamy również małe i wielkie farmy i loty do sprzedania we wszystkich stanach. Zgłosić się: Tymchuk & Galigan, 194 Avenue A; blizko 12 ulicy. New York City. (7s)

FARMA 158 akrów ziemi; dom 13 pokoi; jezioro, rzeka; 13 krów; 3 jałówki, 2 konie; 500 kur; wszystka maszynerja; cała obsiana. Cena $4500 gotówki $2000.

Farma 40 akrów ziemi; dom 6 pokoi; sad, rzeka; 3 krowy; koń 150 kur; 20 gęsi; 3 świń; maszynerja; mila od miasta. $3000, gotówki $1000. Mam dużo farm we wszystkich stanach do sprzedania. Philip Labor, 274 E. 4th St. New York City. (8-s)

BUCZERNIA i grosernia do sprzedania, dobry wyrobiony interes. Rent tani; mieszkanie przy sklepie, z powodu choroby żony. 335 Johnston Ave., Jersey City, N. J. (11s)

CANDY, stationery i Cigar store z mieszkaniem. Czynsz miesięczny 22 dol. Warunki kupna doskonałe.— 67 North 7th St. Brooklyn, N.Y. (6s)

9-FAMLIJNY dom, lota 25V100, bardzo dobra okolica; dobre warunki; Czynsz $1100; sprzedam tylko za $8500 — $2500 gotówką. Williams 835 Manhattan Ave. Brooklyn, N. Y. (6s)

Grosernia w dobrym położeniu i lease, z powodu wyjazdu jest zaraz do sprzedania. Kovich 206 Driggs Ave., Brooklyn, N. Y.

FARMY do sprzedania. Jeżeli chcesz kupić dobrą farmę, umiarkowaną cena, w najlepszej okolicy w New Jersey, zgłosić się albo pisać po enformacje do: J. Kerstner, 214 So. Main St. Flemington, N.J. (6)16s)

RESTAURACJA do sprzedania z powodu większego interesu. 209 Ave. C. New York City. (8s)

Do sprzedania sklep reparacji butów, z powodu wyjazdu do kraju. 159 Passaic St., Passaic, N. J.

DO WYNAJĘCIA

W PIĘKNIE położonej polskiej farmie umeblowane pokoje do wynajęcia. Używanie kuchni dozwolone. O bliższe szczegóły udać się do Mrs. M. Smith: Leonarda Bridge, Conn. (10r)

DO WYNAJĘCIA wygodny pokój z łazienką; gorąca woda, elektryka; telefon; z wiktem lub bez, dla intelligentnego pana; w prywatnym domu przy polskiej rodzinie w ładnej okolicy, wygodna komunikacja z New Yorkiem: 4 Ave. subway w Brooklynie. 466 — 50 St. Brooklyn, N. Y.— Z. C. (8r)

FRONTOWY pokój do wynajęcia, oddzielne wejście; dla dwuch panów. Cieśliński; 210 E. 35 St. New York City. (7r)

POKÓJ do wynajęcia. Czwarte piętro front na prawej stronie. Zgłosić się o 7 wieczór; 104 East 97 St. (6r)

POSZUKIWANIA

INTELIGENTNA wdowa lat 30; poszukuje posady jako gospodyni u wdowca. Tylko kto traktuje poważnie; może się zgłosić H. M. D. — co Nowy Swiat. (8f)

CHŁOPIEC albo dziewczyna od 12 do 16 lat otrzyma staranną opiekę w polskiej rodzinie na przedmieściu w zamian za pomoc w sprzątaniu domu; mała zapłata i utrzymanie. Wiadomość W.Z. co Nowy Swiat. (10f)